

DEMIAN

AVENUE

Willem Frederik Hermans
Boeken en archivalia uit de collectie van Freddy de Vree

DEMIAN

in- & verkoop van boeken en
literaire archieven

Hendrik Conscienceplein 16-18
B-2000 Antwerpen
tel. +32 (0)3 233 32 48

info@demian.be - www.demian.be

dinsdag tot en met zaterdag
van 11.00 tot 18.00 uur

Bank 409-8583911-37
IBAN BE35 4098 5839 1137
BIC KREDBEBB

De hier beschreven boeken en
documenten zijn, rekening houdend
met hun ouderdom, in goede staat,
tenzij anders vermeld. Bestellingen
worden in volgorde van ontvangst
afgehandeld.

PRIJSLIJST OP AANVRAAG

Fotografie: Alexandra Crouwers
Grafische vormgeving: Jelle Jespers

Willem Frederik Hermans en Freddy de Vree ontmoetten elkaar voor het eerst in 1962 ten huize van hun gemeenschappelijke vriend Gust Gils. Zij onderhielden een hechte vriendschap die 33 jaar zou duren, voor Hermans’ doen één van onge- woon lange adem.

Schrijver, essayist en radiomaker Freddy de Vree was een vooraanstaand kenner en bewonderaar van het werk van Hermans. Zijn eruditie en betrokkenheid vonden neerslag in diverse interviews, thematische radio-uitzendingen en essays. Bovendien realiseerde De Vree enkele belangrijke bibliothele uitgaven van Hermans’ werk. Verplichte lectuur is zijn onvolprezen ‘De aardigste man ter wereld’ (2002), een boek dat een groot deel van het hier aangeboden materiaal als leidraad heeft en leest als een intellectuele liefdesverklaring.

Freddy de Vree was een graag geziene klant bij boekhandel Demian. In 1999 verzorgde hij er een tentoonstelling over uitgeverij Ziggurat en een jaar later de tentoonstelling ‘WFH2SO4’, waarin een ruime selectie uit zijn Hermansverzameling was te zien. De meest uitzonderlijke stukken uit de collectie De Vree worden nu in deze verkoopcatalogus gepresenteerd.

AARDIGSTE MAN

1

(Freddy de Vree) Willem Frederik Hermans, De aardigste man ter wereld 2002 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, 343p. 25:18 cm. garenloos met flappen. Bijgevoegd: Drie afwijkende omslagmaquettes.

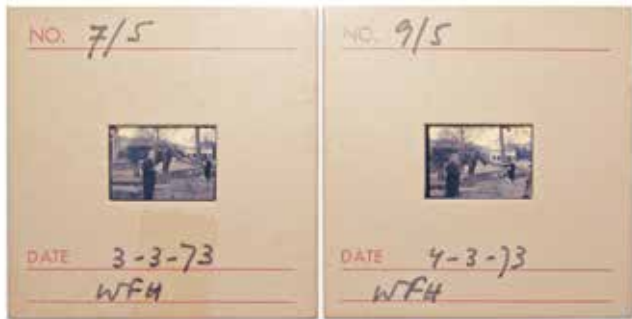
2

WFH + FDV
Antwerpen 3 maart 1973. Originele kleurendia, Quarter-size Minolta 16, door Freddy de Vree (gefotografeerd in een spiegel). Hermans en De Vree in de Antwerpse zoo. 5:5 cm. Bijgevoegd: Een kleurenfoto van de geprojecteerde dia. 13:9 cm.

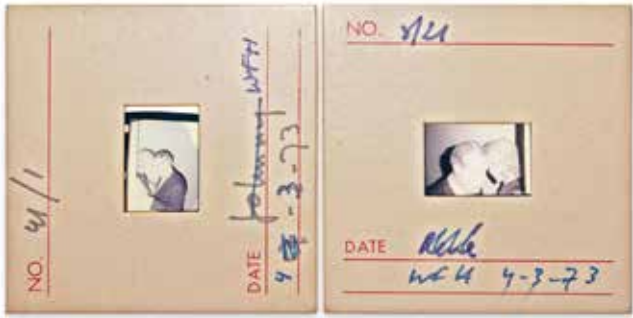
3

WFH met olifanten
Antwerpen 3 maart 1973. Originele kleurendia, Quarter-size Minolta 16, door Freddy de Vree. Hermans in de Antwerpse zoo. 5:5 cm. Bijgevoegd: Twee kleurenfoto’s van de geprojecteerde dia’s. 13:9 cm.

4

WFH met etalagepop
Antwerpen 4 maart 1973. Originele kleurendia, Quarter-size Minolta 16, door Freddy de Vree. Hermans met paspop ten dans. 5:5 cm. Bijgevoegd: Twee kleurenfoto’s van de geprojecteerde dia’s. 13:9 cm.

5

Contactvel Gerald Dauphin
1977 Antwerpen. Reeks kleurenfoto’s in contactafdruk. Hermans ten huize van Freddy de Vree en Marie-Claire Nuyens, aan tafel met koffie en sigaret. Fotograaf: Gerald Dauphin. 30,5:24 cm.

6

WFH met koffie en sigaret
Originele kleurenfoto uit de hierboven beschreven reeks. 17,5:12,5 cm.

7

WFH in Antwerpen
1977 Antwerpen. Originele zwart-wit foto van Hermans ten halve lijve. 30:22 cm. Fotograaf: Gerald Dauphin. Met stempel van de fotograaf op de achterzijde.

8

De zegelring
1985 Antwerpen. Willem Frederik Hermans tijdens het voorlezen van De zegelring ten huize van Freddy de Vree en Marie-Claire Nuyens. Vier originele kleurenfoto’s van Freddy de Vree. 10,5:7,5 cm.

ATELIER

9 Abstracte inkttekening
abstracte inkttekening, gesigneerd ‘wfh’ en met gestempelde datum ‘3 Apr 61’. 26,5:21 cm. In wissellijst (met adres van Freddy de Vree op de achterkant).

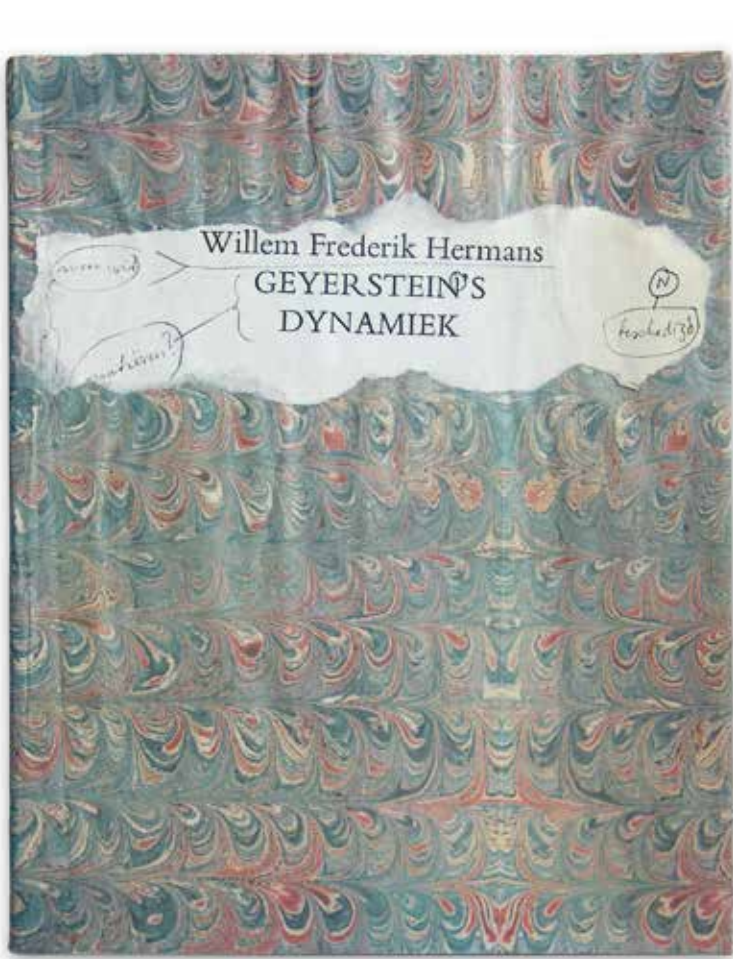
10 Haperingen in de verfstrook
1976 Parijs. Origineel kunstwerk op papier door Willem Frederik Hermans, geïnspireerd op de zinsnede ‘haperingen in de verfstrook’ door Freddy de Vree gebruikt in zijn catalogustekst voor een tentoonstelling van Uecker en Opalka. Gemengde techniek van inkt en collage. Vermoedelijk in vijfvoud gemaakt. Dit is het exemplaar nummer 5, ‘voor Freddy zelf’. 21,5:15 cm. Vreemd genoeg luidt het citaat hier: “Haperingen de de verfstrook”: een hapering in schriftuur?

11 Atelier belge
Originele gesigeneerde inkttekening (15 dec. ’77) door Willem Frederik Hermans. Voorstelling van een fabriekje met de naam ‘DE VREE’, getiteld ‘Atelier belge’. 20:21 cm.

12 Geyerstein’s dynamiek
1982 Amsterdam, eerste druk, proefdruk door Hermans van een omslag voorzien en met 17 correcties van de schrijver in handschrift. 57p. geniet met omslag. 21,5:17 cm. Met opdracht:
“Voor Freddy de Vree, dit/ unieke en extra dynamische/ exemplaar/ Wim/ Parijs 10 okt. ‘82”
Bijgevoegd:
Originele zwart-wit foto van Hermans met het typoscript van ‘Geyerstein’s dynamiek’ in handen. 1982 Antwerpen. Fotograaf: Gerald Dauphin. 17,5:23,5 cm.

13 Portret Freddy de Vree
1983 Kleine originele portrettekening van Freddy de Vree door Willem Frederik Hermans. 10:10 cm. Blauwe inkt. Met opschrift “Kijk dit schrijft al/ redelijk”.

14 Tafelgenoot
22 sept. 1983 Antwerpen. papieren servet met door Hermans getekend portret van Freddy de Vree. Blauwe inkt. 19,5:20 cm. Geplakt op zwart karton.

15 Tafelgenoten
22 sept. 1983 Antwerpen. Twee papieren servetten met door Hermans

getekende portretten van Freddy de Vree en Marie-Claire Nuyens. Blauwe inkt. 20:19 cm.

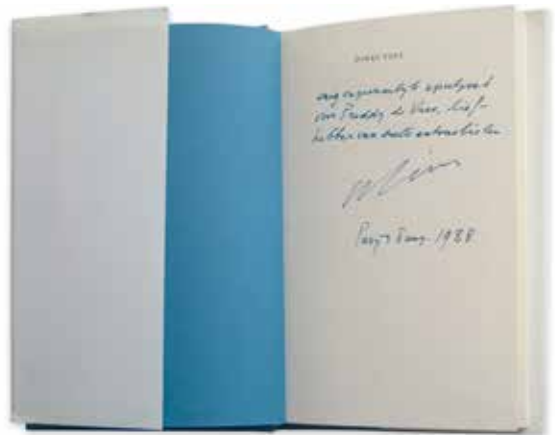

16 Atrebatenstraat
1991 Originele tekening door Willem Frederik Hermans, op de achterkant van een ‘Mort Subite’ bierviltje. Hermans’ huis aan de Atrebatenstraat met tekstballon:
“Hm. hm./ het ruikt/ hier naar/ Chili con carne!” (Volgens intimi was Freddy de Vree bijzonder goed in het bereiden van Chili con Carne)

AUTO'S

17 Geyerstein’s dynamiek
1982 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, 57p. 20,5:13,5 cm. Linnen met omslag. Met enkele opmerkingen in het handschrift van Freddy de Vree.
“andere auto bestuurd door skelet” (p.15)
“de portier was blind” (bij ‘Doofstom’ p. 17)
“kan niet. artifex” (bij ‘doodstil water’ p. 23)

18 Dinky Toys
1988 Amsterdam, De Harmonie, eerste druk, 111p. 18,5:11,5 cm. Linnen met omslag. Met opdracht:
“enig ongevaarlijk speelgoed/ voor Freddy de Vree, lief-/ hebben van snelle automobielen/ Wim/ Parijs 8 aug. 1988”

19 Malle Hugo. Vermaningen en beschouwingen
1994 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, 328p. 20,5:13 cm. Linnen met omslag. Met opdracht:
“Voor Freddy de Vree,/ met

draaiende motor,/ gesigneerd met de/ prachtige BRT-pen,/ heel hartelijk van de schrijver,/ Wim/ Brussel 13 januari 1995”

BAKELIET

20 Vier novellen
1993 Amsterdam, De Bezige Bij, 215p. 20:12,5 cm Ingenaaid. Met opdracht:
“Voor Freddy de Vree,/ die ook veel van bakeliet houdt/ Wim/ Brussel 11 maart 1993”

BEERTJE BOMBAZJN

21 (Als Sita van de Wissel) Beertje Bombazijn
1981 Amsterdam, Literaire Loodgieters, eerste druk, oplage maximaal 50 exemplaren, gedrukt door Ewald Spieker, met illustraties van Spieker (als Lionel Prent). Met ‘Een woordje vooraf, door een echte uitgever’ door Willem Frederik Hermans (Als Dick Hosselaar). ‘Deze versjes werden door de Literaire Loodgieters in het Vondelpark gevonden, waar ze in een dameshandtasje tussen de struiken lagen. Onze dank gaat uit naar Dick Hosselaar, die zo vriendelijk was het voorwoord te verzorgen. Mede dankzij zijn bemiddeling vonden we Lionel Prent bereid de illustraties te maken. Dit boekje is met de hand gezet, gedrukt en afgewerkt in de drukwerkplaats van Ewald Spieker te Amsterdam, in de maand oktober 1981. De oplage bedraagt maximaal 50 exemplaren.’
Leporello waarvan de afzonderlijke luiken met drie kleuren linnen aan elkaar zijn bevestigd (rood, wit en blauw). 15:15 cm. (gesloten toestand) / 15:105,5 cm. (geopende toestand). Met opdracht van Hermans op de voorzijde:
“Voor Freddy en Marie-Claire/ een goed 1982/ Emmy en Wim/ Parijs 29 dec ‘81”

BRUSSEL

22

Daar gaat Hermans

Originele kleurenfoto begin jaren negentig. Hermans met één voet op de treeplank van een oude Brusselse tram. Geplakt op een oude fiche, met getypt onderschrift van Hermans (als Age Bijkaart):
“Daar gaat Hermans – ken je hem?/
Dwars door Brussel met de tram./
Age Bijkaart”
(Afgebeeld als frontispice in Jeroen Brouwers’ Het aardigste volk ter wereld)

Daar gaat Hermans – ken je hem?
Dwars door Brussel met de tram.
Age Bijkaart

23

Naar Magnitogorsk

1990 Amsterdam, Uitgeverij De Harmonie, eerste druk, 32p. 18:11 cm. Ingenaaid met flappen. Met opdracht:
“Voor Freddy de Vree, van/ de schrijver, die liever/ naar Brussel gaat./ Hartelijk/ Wim/ 14 nov. ‘90”

24

WFH met een Van Gogh

1991 Brussel. Originele zwart-wit foto van Willem Frederik Hermans op de rommelmarkt in Brussel, met een ingelijste reproductie van een Van Gogh in handen. Fotograaf: Zsjoska Rektenwald. 17,5:23 cm

25

WF met Emmy Hermans

1993 Brussel. Twee kleine polaroid

foto’s. Willem Frederik Hermans en zijn vrouw en Willem Frederik Hermans alleen. Fotograaf: Freddy de Vree. 6,5:11 cm.

26

Onvergetelijke vriend
Boudewijn

Getypt briefje ‘Bruxelles, le 1er février 1994’ op briefpapier van ‘Waterman Paris’, gesignd met ‘Wim’. 1p. 20:14,5 cm. Met drie opgeplakte kleurendia’s van het Belgische koningshuis met Koning Boudewijn.
“Hierbij een/ paar ontroerende opnamen/ in verbleekte kleuren uit het/ leven van onze onvergetelij-/ ke vriend Boudewijn. Ik heb/ er nog meer, een hele stapel/ op de markt gevonden.”

27

WFH met Sylvia Kristel

1994 Brussel. Drie originele kleurenfoto’s van Willem Frederik Hermans samen met Sylvia Kristel in intieme conversatie op een Brussels terras. Fotograaf: Freddy de Vree. 10:15 cm.

28

(Jeroen Brouwers) Het
aardigste volk ter wereld
W.F. Hermans in Brussel

1996 Amsterdam / Antwerpen, Uitgeverij Atlas, eerste druk, 158p. 20:12,5 cm. Garenloos. Met handgeschreven brief van Jeroen Brouwers aan Freddy de Vree.
“Zutendaal, 25.IV.1996” 29,5:21 cm.

“Ik verneem dat Atlas je al 1 exemplaar/ van Het aardigste volk heeft toegestuurd. Ik zou daar/ natuurlijk heel graag een hartelijke opdracht in hebben/ geschreven (maar dat komt nog wel): - om je zeer, ZEER/ te bedanken voor je belangstelling, medewerking en/ moeiten. Zonder jou zou het boekje zonder tal van/ aanvullende gegevens zijn gebleven en zou het niet zo/ uitermate origineel zijn geïllustreerd. Emmy Hermans,/ die ik gisteren telefonisch sprak, zei me, dat “Wim”/ “niet ontevreden” over het resultaat zou zijn geweest: dat/ stemt mij met voldoening, waaraan jij in niet geringe/ mate hebt bijgedragen.”

COLLAGE

29

Vite fait 1

Originele (constructivistische) collage, met handgeschreven titel, gesignd en gedateerd. 22 juni 1977. 15:10 cm. Met handgeschreven briefje op de achterzijde.
“Pourquoi toujours pas de réponse de ce/ monsieur à qui tu as donné la traduc-/ tion française de Périandre? Un pauvre/ Wim, tout désempéré, te supplie d’aller encore/ réactiver ce mufle. Depuis ma visite à l’ex-/ position des constructivistes, je me suis conver-/ té au constructivisme.”

30

Fragments d’un discours
amoureux

Originele gesignde collage als illustratie op een handgeschreven Franstalige brief van Willem Frederik Hermans aan ‘Mon cher Freddy’ (met

gestempelde datum ‘4 JULI 1977’. 21:29,5 cm. Met achtregelig gedicht in het Frans:
“Le dessin et la peinture”

31

Maggie’s Hat Trick

Collage in kopie, oplage 5 genummerde exemplaren, dit is het nummer 2. 30:40 cm. in wissellijst. Met opdracht:
“voor Freddy de Vree, op zijn verjaardag, 3 okt. 1987”

32

The heart of a good cocktail

Origineel collage boekje met Pin-ups voor de negenenveertigste verjaardag van Freddy de Vree. Met opdracht en gestempelde WFH initialen, stempelafdrukken van een smurfenpostzegel en datum ‘6 SEP 1988’.
18p. van verschillend formaat en insprekend, zodat er een harmonica-achtig beeldpatroon ontstaat. 21:14,5 cm. In plastic ringband. Een kleurrijk unicaat!

33

GOEDEN DAG / Frank
Stella, Sans titre

Originele door het werk van Frank Stella geïnspireerde collage, als nieuwjaarskaart verzonden. 21:13 cm. (gesloten formaat) Gesignd met ‘Wim’. Voorzien van stempelafdrukken ‘GOEDEN DAG’, ‘GROETEN’ en ‘EXPEDIE LE 21 DEC. 1989’

34

(Freddy de Vree) Het
hoedenparadijs. 40 collages
van Willem Frederik Hermans

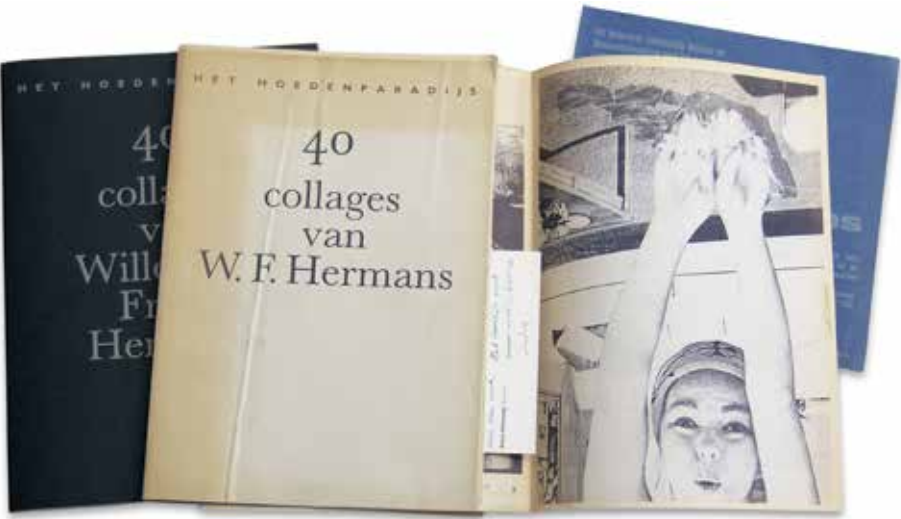
1991 Den Haag/ Zutphen, Nederlands Letterkundig Museum en Documentatiecentrum/ Gaillarde Pers, eerste druk. 24:17 cm. Bijgevoegd: -Map met 17 kaarten met de

opzet van De Vree’s tekst in handschrift, 8p. origineel typoscript met aanvullingen in handschrift, gecorrigeerde drukproeven, een getypte brief van Anton Korteweg (2p.) en enkele krantenknipsels.

-Uitnodiging voor de opening van de Willem Frederik Hermans tentoonstelling in het Letterkundig Museum, bij welke gelegenheid Freddy de Vree ‘Het hoedenparadijs’ presenteerde.

-Menukaart van Restaurant Hoogwerf voor donderdag 12 december 1991, met opdruk: ‘Diner ter gelegenheid van de opening van de tentoon-stelling *Hermans is hier geweest*’

-Nieuwjaars-kaartje van het Letterkundig Museum voor 1992, met een afbeelding van een collage uit ‘Het hoedenparadijs’.

DRAMA

35

Drie Melo-drama’s

Conserve/ De Leproos van Molokai/ Hermans is hier geweest. 1957

Amsterdam, Van Oorscot, eerste druk, 387p. 21:13,5 cm. linnen met omslag (sleet en scheurtjes). Met de handtekening van Freddy de Vree.

36

Dutch Comfort

Programma-boekje bij de première van Hermans’ toneelstuk Dutch Comfort, opgevoerd in Brussel tijdens Europalia 71. 1971 Brussel, Paleis voor Schone Kunsten, 4p. in

omslag. 20,5:20,5 cm. losbladig. Met twee originele uitnodigingen voor de voorstelling. 9:11,5 cm.

37

King Kong. Gevolgd door wat Nederland niet op de televisie mocht zien

1972 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, 125p. 20:12,5 cm.

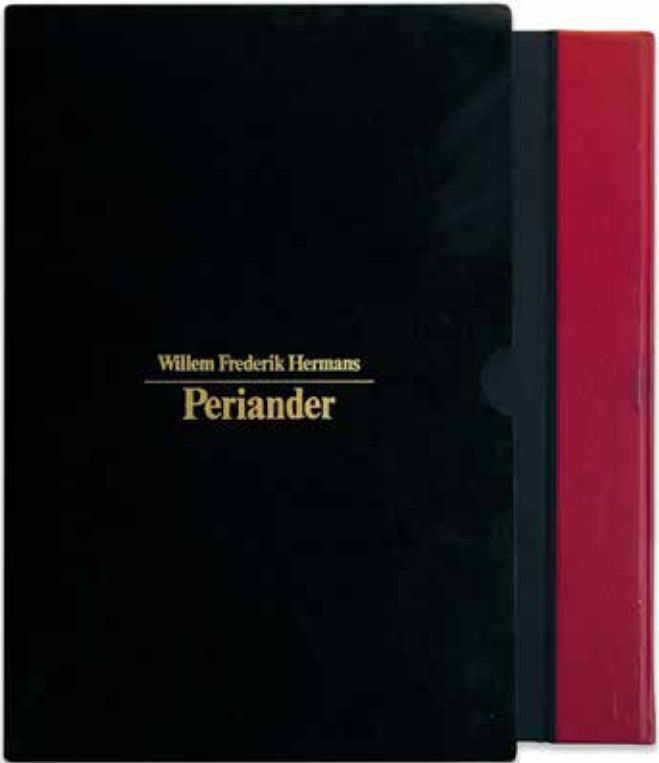
Ingenaaid. Met opdracht: “Voor Freddy de Vree,/ in de hoop dat het/ zijn zinnen wat mag/ verzetten./ hartelijk,/ Wim/ 20 sept. 72/ Het Raadsel bestaat niet,/ maar de raadselen zijn de/ wereld nog niet uit”

38

Periander

1974 Amsterdam, Erven Thomas Rap, eerste druk, oplage 120 genummerde en gesigneerde exemplaren, dit is exemplaar E van de 10 geletterde h.c. exemplaren. 51p. 30:21 cm. Halfleder in de zwarte plexi cassette met goudopdruk. Met opdracht: “Voor Freddy de Vree/ ‘Naakt is nog altijd beter dan dood’/ Parijs 14 mei 1975”

FOTOGRAFIE

39

Mörkrummet. Zweedse vertaling van De donkere kamer van Damocles

1962 Stockholm, P.A. Norstedt & Söners, eerste druk, 331p. 22,5:14,5 cm. Ingenaaid. Met opdracht:

“För Freddy de Vree/ En liten present fran jultomten. (p327)/ Willem Frederik Hermans/ Groningen 27/3/’64”

40

Fotobiografie

1969 Amsterdam, Thomas Rap, eerste druk. 29,5:23 cm. Halfleder. Met opdracht: “Voor Freddy en Betty van Wim/ Haren, 26 okt. ‘69”

41

Stadsplan

Originele kleurenfoto door W.F. Hermans. 1984 Brussel. Foto uit een reeks foto’s van Brusselse reclamepanelen, destijds door Herman de Coninck afgewezen voor publicatie in het Nieuw Wereld Tijdschrift. 17:10,5 cm. Met lijmresten en fragmenten roze papier op de achterzijde. De handgeschreven titel is half weggesneden, maar nog te lezen. Met opdracht: “Stadsplan/ voor Freddy de Vree/ Brussel 22 mei 1984 WFH”

42

Bzzzletin

1985 Parijs. Ansichtkaartje van de bronzen buste van Hermans door Sylvia Willink-Quiël, met op de voorzijde een handgeschreven opdracht Van Hermans aan Freddy de Vree, deels in een tekstballonnetje: “Als je/ maar/ zorgt dat/ er geen/ lelijke/ foto van/ mij in/ Bzzzletin/ komt!”

43

Koningin Eenooog

1986 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, één van de slechts twee exemplaren in halfperkament gebonden Met opdracht: “voor Freddy en Marie-Claire/ die de hier geboden materie/ op unieke wijze een eigen vorm hebben/ gegeven en in één exemplaar cadeau/ gedaan hebben aan dankbare/ Wim/ Amsterdam 6 sept. 86” Bijgevoegd: -Twee originele zwart-wit foto’s door W.F. Hermans, met stempel van de fotograaf op de achterzijde. Portret van Freddy de Vree (15:22,5 cm) en een portret ten halve lijve van Marie-Claire Nuyens (27:21 cm.) -Uitnodiging voor opening tentoonstelling Koningin Eenooog (5 september Amsterdam, Stedelijk Museum) bij welke gelegenheid het eerste exemplaar van Koningin Eenooog aan Hermans werd overhandigd.

44

Freddy de Vree 50 jaar!!!

1989 Originele kleurenfoto van Willem Frederik Hermans (met stempel van de fotograaf en gestempelde datum ‘26 AOUT 1989’ op de achterzijde). Met transparant voorblad met getypte felicitatie voor De Vree’s vijftigste verjaardag. 20:30 cm. De honderdjarige Eifeltoren met een koorddanser. Gesigneerd met ‘Wim’ en ‘Emmy’.

45

De tijd ziet alles

Originele zwart-wit foto door W.F. Hermans. Een met afbeeldingen van ogen en monden beplakte openstaande eierendoos, gevuld met lucifersdoosjes en een sigaret. Met stempel van de fotograaf en een handgeschreven briefje op de achterzijde. “Parijs 21-3-’90” “Ik heb met directeur Skryption/ museum in Tilburg afgesproken/ dat wij daar donderdag 5 april/ zullen komen.” Gespiegelde versie van Een foto uit eigen doos! nr. 12.

46

Gezellig vaderland. Hoe vind ik mijn fiets terug?

Originele zwart-wit foto door W.F. Hermans. 12:17,5 cm. Een

zee van fietsen. Met etiket op de achterzijde, voorzien van stempel van de fotograaf, getypte tekst ‘met armsteun van F. de Vree’ en datumstempel (‘05 AVR. 1990’). Een foto uit eigen doos! nr. 15.

47

Fotowonder

Handgeschreven ansichtkaart (‘Amsterdam Burger Weeshuis – Linnen naailes’) aan Freddy de Vree. 9:14 cm. Parijs “27 apr. ‘90”. “Talenwonder ook/ fotowonder. Dank/ haar. Heb je al/ telefoon?/ Wim”

48

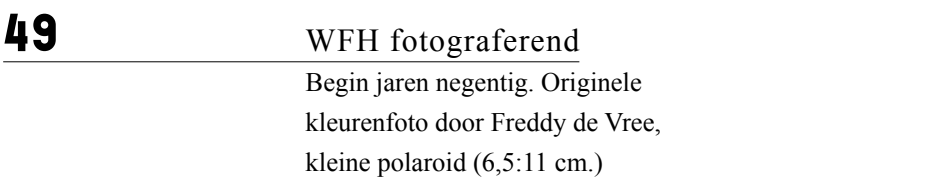
Ik heb Gorbatsjof in mijn zak gestoken

Originele zwart-wit foto door W.F. Hermans. 12:16,5 cm. Met etiket op de achterzijde, voorzien van getypte titel, stempel van de fotograaf en datumstempel (‘10 NOV. 1990’) Onder de titel ‘Hij had Gorbatsjof in zijn zak gestoken’ opgenomen in ‘Een foto uit eigen doos!’.

49

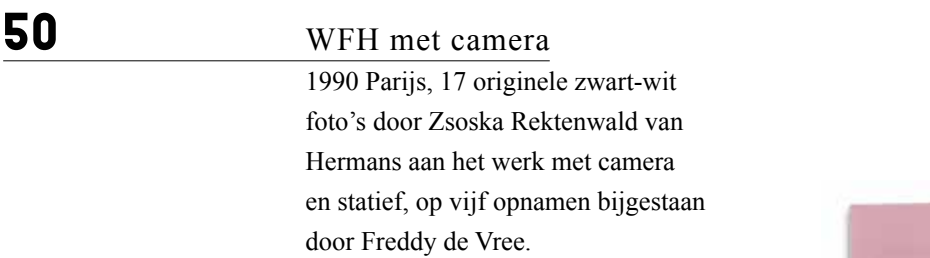
WFH fotograferend

Begin jaren negentig. Originele kleurenfoto door Freddy de Vree, kleine polaroid (6,5:11 cm.)

50

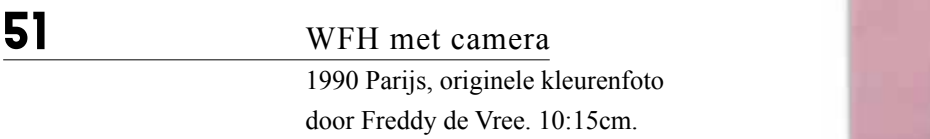
WFH met camera

1990 Parijs, 17 originele zwart-wit foto's door Zsotka Rektenwald van Hermans aan het werk met camera en statief, op vijf opnamen bijgestaan door Freddy de Vree.

51

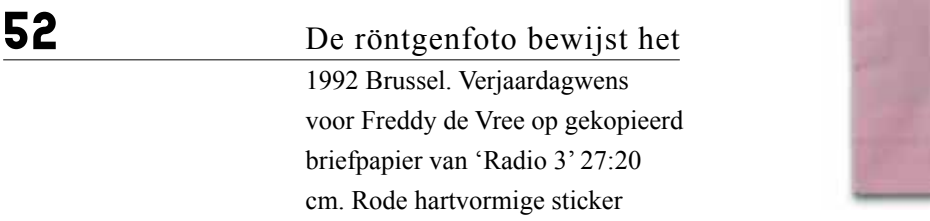
WFH met camera

1990 Parijs, originele kleurenfoto door Freddy de Vree. 10:15cm.

52

De röntgenfoto bewijst het

1992 Brussel. Verjaardagwens voor Freddy de Vree op gekopieerd briefpapier van ‘Radio 3’ 27:20 cm. Rode hartvormige sticker

overstempeld met ‘röntgenbeeld’ van een romp. Met getypte tekst: “De röntgenfoto bewijst het:/ een groot hart/ op de juiste plaats.” Gevolgd door handgeschreven en gesigneerde felicitatie voor De Vree’s drieënvijftigste verjaardag (3 okt ’92)

53

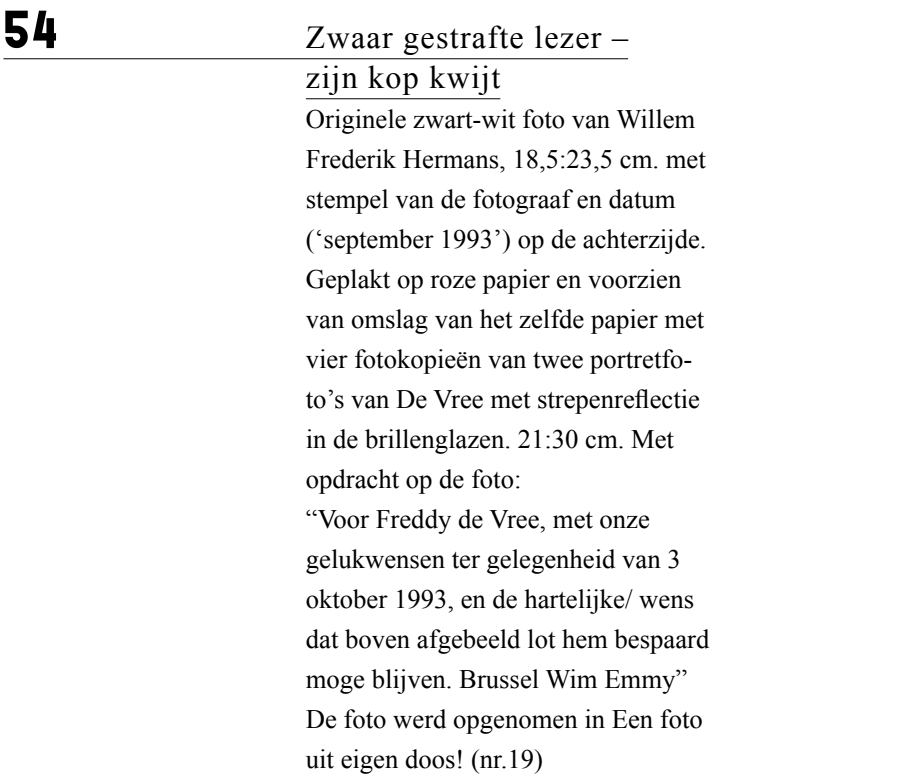
De aardappel van de dood

1993 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, 33p. 18:11 cm. cahiersteek. Met opdracht: “voor Freddy, na een/ belangwekkende tocht naar/ de foto’s van Mont-sur-Marchienne./ Wim/ Brussel 17 augustus/ 1993/ (zie blz 25)” Het reisdoel was het Musée de la Photographie te Charleroi dat zich in de deelgemeente Mont-sur-Marchienne bevindt. Op bladzijde 25 vermeldt Hermans een ‘mededeling’ van Freddy de Vree: ‘dat de directeur van de *hotelschool* Ter Duine te *Kokzijde Menu* heet en de onderdirecteur *Kalkoen*.’

54

Zwaar gestrafte lezer – zijn kop kwijt

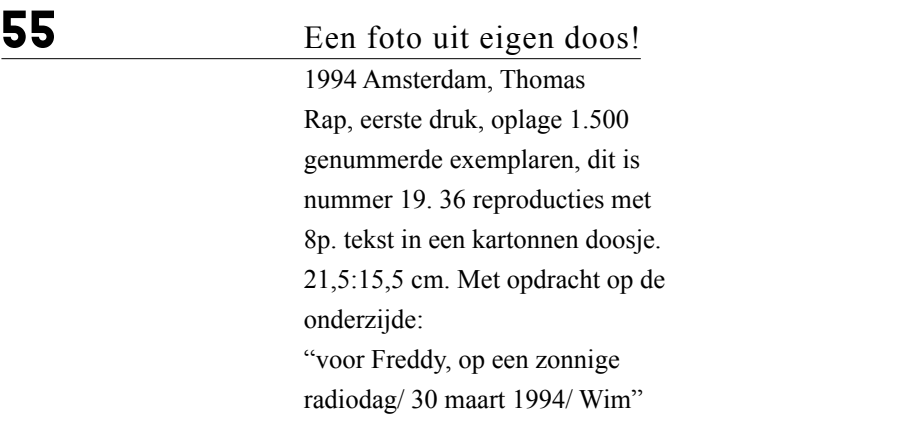

Originele zwart-wit foto van Willem Frederik Hermans, 18,5:23,5 cm. met stempel van de fotograaf en datum (‘september 1993’) op de achterzijde. Geplakt op roze papier en voorzien van omslag van het zelfde papier met vier fotokopieën van twee portretfoto’s van De Vree met strepenreflectie in de brillenglazen. 21:30 cm. Met opdracht op de foto: “Voor Freddy de Vree, met onze gelukwensen ter gelegenheid van 3 oktober 1993, en de hartelijke/ wens dat boven afgebeeld lot hem bespaard moge blijven. Brussel Wim Emmy” De foto werd opgenomen in Een foto uit eigen doos! (nr.19)

55

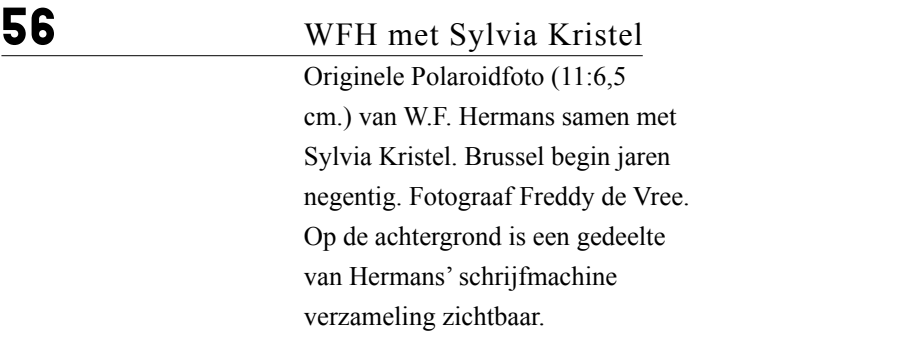
Een foto uit eigen doos!

1994 Amsterdam, Thomas Rap, eerste druk, oplage 1.500 genummerde exemplaren, dit is nummer 19. 36 reproducties met 8p. tekst in een kartonnen doosje. 21,5:15,5 cm. Met opdracht op de onderzijde: “voor Freddy, op een zonnige radiodag/ 30 maart 1994/ Wim”

56

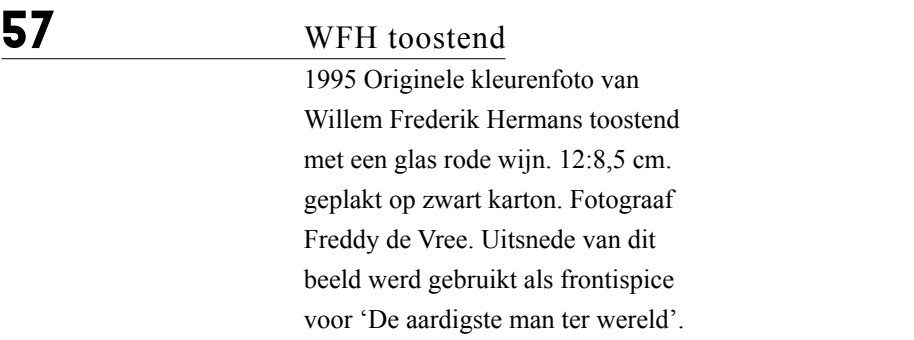
WFH met Sylvia Kristel

Originele Polaroidfoto (11:6,5 cm.) van W.F. Hermans samen met Sylvia Kristel. Brussel begin jaren negentig. Fotograaf Freddy de Vree. Op de achtergrond is een gedeelte van Hermans’ schrijfmachine verzameling zichtbaar.

57

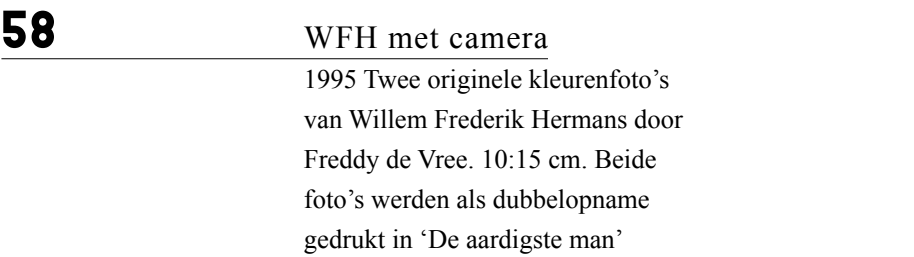
WFH toostend

1995 Originele kleurenfoto van Willem Frederik Hermans toostend met een glas rode wijn. 12:8,5 cm. geplakt op zwart karton. Fotograaf Freddy de Vree. Uitsnede van dit beeld werd gebruikt als frontispice voor ‘De aardigste man ter wereld’.

58

WFH met camera

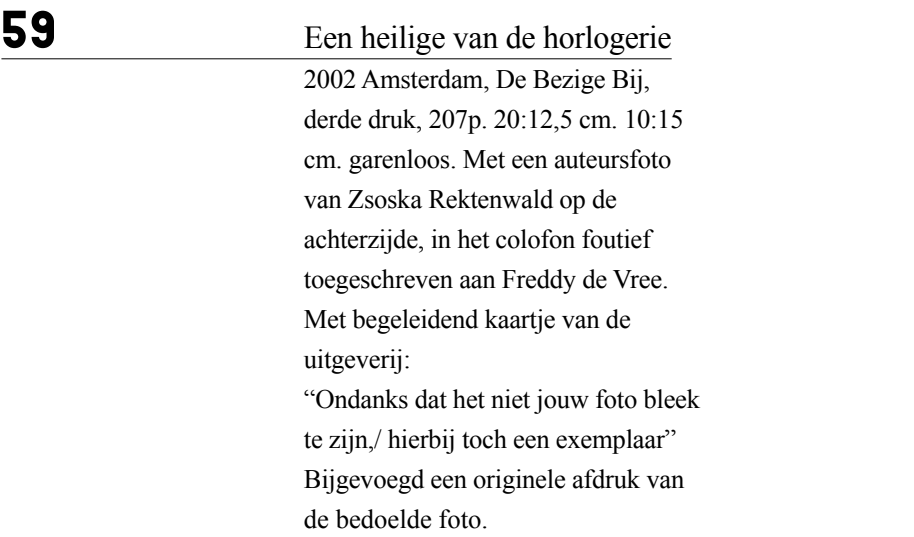

1995 Twee originele kleurenfoto’s van Willem Frederik Hermans door Freddy de Vree. 10:15 cm. Beide foto’s werden als dubbelopname gedrukt in ‘De aardigste man’

59

Een heilige van de horlogerie

2002 Amsterdam, De Bezige Bij, derde druk, 207p. 20:12,5 cm. 10:15 cm. garenloos. Met een auteursfoto van Zsotka Rektenwald op de achterzijde, in het colofon foutief toegeschreven aan Freddy de Vree. Met begeleidend kaartje van de uitgeverij: “Ondanks dat het niet jouw foto bleek te zijn./ hierbij toch een exemplaar” Bijgevoegd een originele afdruk van de bedoelde foto.

60

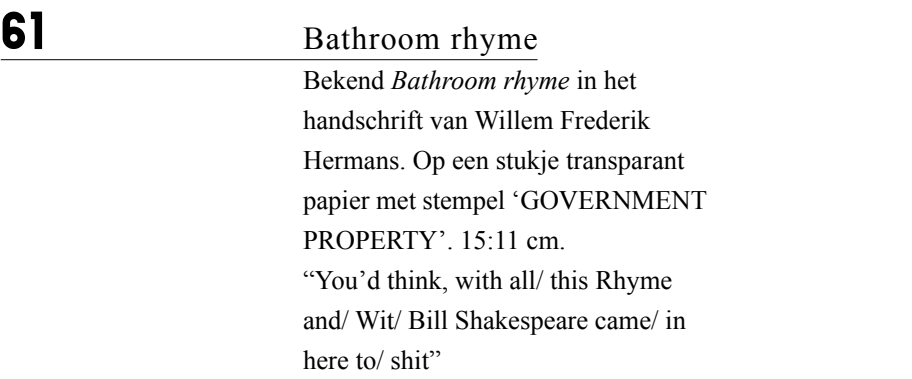
Focquenbroch. Bloemlezing uit zijn lyriek. Met een inleiding van W.F. Hermans

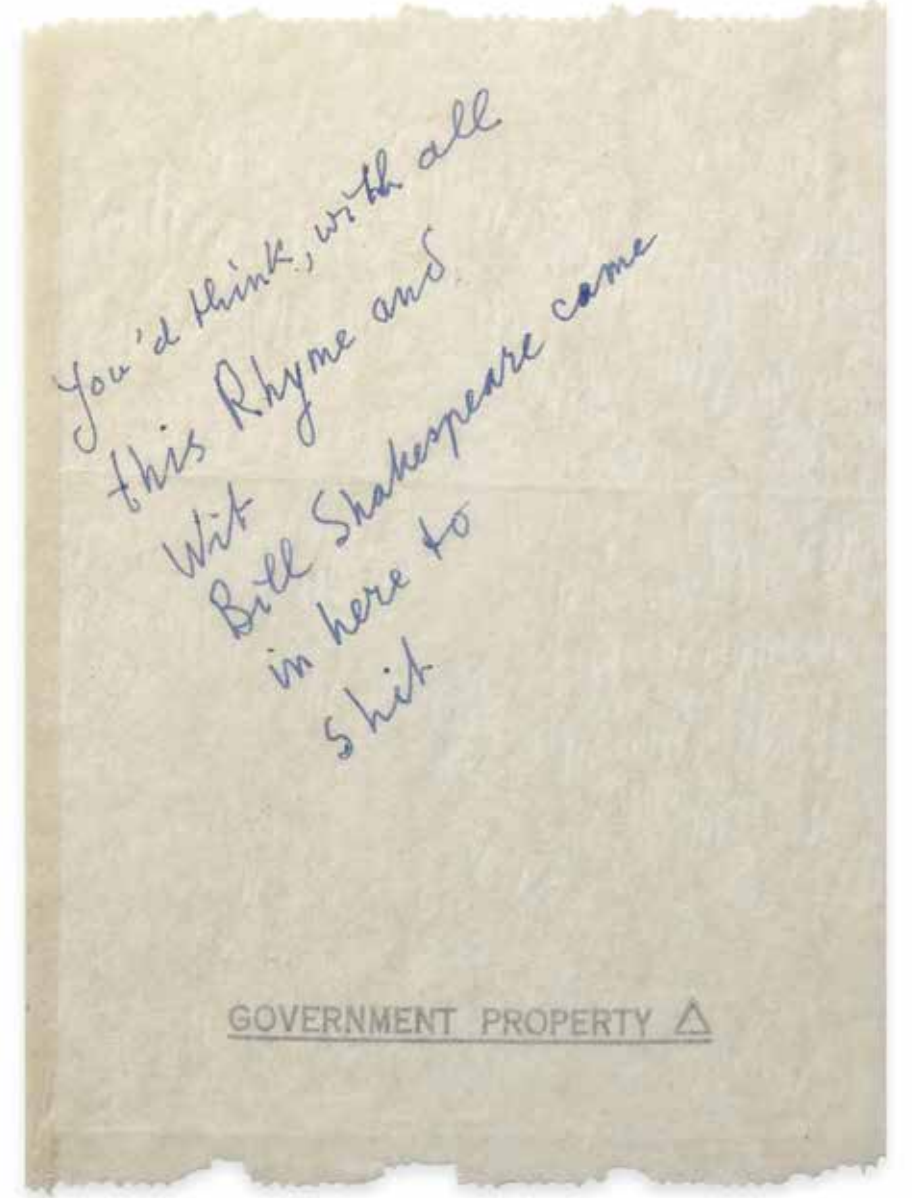
1946 Amsterdam, Van Oorschot, eerste druk, 69p. 24:15,5 cm. Ingenaaid. Gesigneerd door W.F. Hermans.

61

Bathroom rhyme

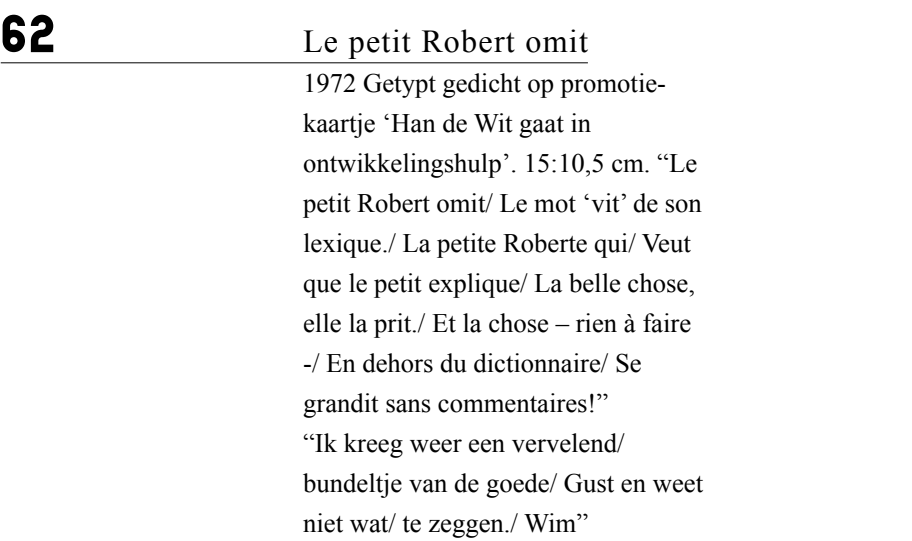

Bekend *Bathroom rhyme* in het handschrift van Willem Frederik Hermans. Op een stukje transparant papier met stempel ‘GOVERNMENT PROPERTY’. 15:11 cm. “You’d think, with all/ this Rhyme and/ Wit/ Bill Shakespeare came/ in here to/ shit”

62

Le petit Robert omit

1972 Getypt gedicht op promotie-kaartje ‘Han de Wit gaat in ontwikkelingshulp’. 15:10,5 cm. “Le petit Robert omit/ Le mot ‘vit’ de son lexique./ La petite Roberte qui/ Veut que le petit explique/ La belle chose, elle la prit./ Et la chose – rien à faire -/ En dehors du dictionnaire/ Se grandit sans commentaires!” “Ik kreeg weer een vervelend/ bundeltje van de goede/ Gust en weet niet wat/ te zeggen./ Wim”

Naughty boy!
Handgeschreven ansichtkaart (‘La belle époque - Le bain’). 10,5:15 cm. “Paris18 Mai ‘75”. Met handgeschreven tekstballonnetje ‘Naughty boy’ in de afbeelding. “Mon cher Freddy/ Notre ami mutuel Geert-/ Jan va publier tes poèmes, qu’il/ apprécie beaucoup.”

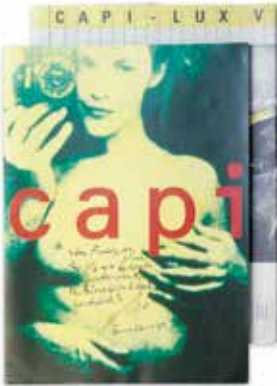
Hannibal
Getypt kaartje (14-4-79) uit Parijs. 11:15,5 cm.
“Toen ik op de schoolbanken zat, kwamen we wat ‘Vlaams’ betreft,/ niet verder dan diezelfde Pros-/ per van Langendonck. Alsof Els-/ schot en V. Ostaijen nog niet be-/ stonden. Ik heb HANNIBAL nog eens voorgedragen voor de klas.”

Zeven gedichten van O.V. de L. Milosz
Vertaald door Willem Frederik Hermans. 1981 Amsterdam, Cornamona Pers, eerste druk, oplage 175 genummerde en gesigneerde exemplaren, 19p. 26,5:19 cm. Dit is exemplaar nummer 36 dat, zoals de vijftientig Romeins genummerde exemplaren, in kalfsleder is gebonden. In foedraal. Met twee correcties door Hermans aangebracht in het laatste gedicht.

Overgebleven gedichten
1982 Amsterdam, De Bezige Bij, vierde vermeerderde druk, 62p. 22:14 cm. Linnen met omslag. Met

opdracht:
“Voor Freddy de Vree./ gedeeltelijk ook voorgelezen/ op een dag dat de/ Belgen staakten/ Wim/ Antwerpen 22 sept ‘83”
Bijgevoegd:
Origineel typoscript van Freddy de Vree’s inleiding bij Hermans’ voordracht tijdens de ‘Middagen van de Poëzie’ te Antwerpen (22 september ’83). 4p. 29,5:21 cm.

Het geheim van de poëzie.
Een gesprek
Kortverhaal opgenomen in het eerste nummer van Capi-Lux Vakkrant. 1994 Amsterdam, Capi-Lux Vak, 52p. 34:25 cm. Met originele wikkel. Met opdracht op de cover:
“Voor Freddy de/ Vree./ Op blz 44 bekend/ een geestverwant van/ Pr. Birra zijn diepste/ hartstocht/ Wim/ Brussel 23 nov. ‘94”

GODEN

Conserve. Roman
1947 Amsterdam, Salm, eerste druk, 240p. 24,5:17 cm. Halfinnen. Met handtekening van Freddy de Vree en de vermelding ‘Antwerpen 3 december 1963’. Rug en boekband licht verkleurd en hier en daar wat geschaafd.

De God Denkbaar, Denkbaar
De God. Roman
1956 Amsterdam, Van Oorschot, eerste druk, 151p. 21:13,5 cm. Linnen met omslag (geschaafd en met scheurtjes). Met opdracht:
“Aan Freddy de Vree/ Als enig antwoord brachten ze/ hem nog meer papier maar geen pen/ p.30/ Denkbaar/ Gron 9 sept ‘63”

WF I (A en B)
Originele manuscripten van eerste opzetten van De Vree’s studie over Hermans, die Begin jaren zestig. Twee Linnen schriften. 20,5:16,5 cm. ingenaaid.
WF I A Denkbaar. 61p. handschrift in inkt. Met 2p. afsluitende verantwoording:
“Tenslotte moet ik met enige spijt toegeven dat mijn/ trage schrijftempo het boek een goed deel heeft doen verliezen/ van wat in 1962 en zelfs 1966 nog een soort originaliteit/ had kunnen bezitten: met name Hermans’ recente werken./ Nooit meer slapen, de inleiding op Kardinaal Pölättö en/ Wittgenstein in de mode tonen

overduidelijk zijn filosofische./ ethische en sociale bekommernissen – wat meebracht dat/ een vijftigtal pagina’s uit dit essay konden vervallen.”
Met een negental kaartjes met handgeschreven nota’s en kladversies.
WF I B Varia. 43p. handschrift in inkt, voornamelijk fillosofisch van inhoud.
“Wie de literatuur van Hermans wil benaderen vanuit het voor/ klassiek gehouden punt ‘schrijver wat is er van den mensch?’ moet/ dan ook afstand nemen van de/ fenomenologische dialektiek, voor wie de mens./ die door de wereld wordt gevormd, de wereld op zijn beurt/ vorm wil geven – vorm en zin.”
Met 38p. gecorrigeerde typoscripten en een niet gepost kaartje ‘Agent provocateur’ van Freddy de Vree aan Hermans (“Waarde professor”). 25 oktober 1963. Over De God Denkbaar en Conserve.

God Anubis takes care of the mummy
Handgeschreven ansichtkaart uit Egypte (‘God Anubis takes care of the mummy’) “9-1-‘66” 10,5:15 cm. Gesigneerd met Wim.
“Ben je al getrouwd?/ Gefeliciteerd met je/ entree in de Franse/ letteren, ik bedoel de/ Parijse uitgeverswereld.”

(als Père Prudhomme) Mon très cher fils spirituel
“Paris 29 sept. 66” handgeschreven kaartje. Gesigneerd met ‘Père Prudhomme’. 15:10,5 cm.
“Notre ami commun/ M. Hermans vient de me signaler votre/ opinion favorable à mon étude sur le Tartufe”

(als Padre Prudhomme)
Holy greetings!
1967 Handgeschreven kaartje uit Los Angeles met ‘Holy greetings!’ van Padre Prudhomme. 9:14 cm.

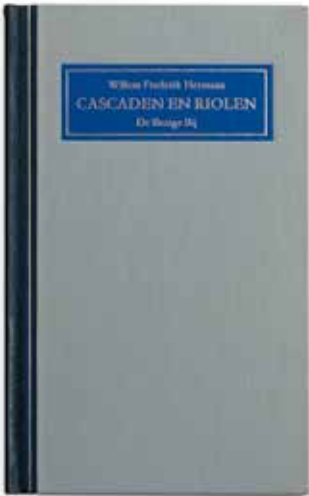
(als Pater Anastase Prudhomme S.J.) Annum Veritatis. Over de pil, over de paus, over Delfgaauw, over de kroontjespen van Greonterp en over de Haagse Post en over nog heel veel meer
1969 Brugge (Amsterdam), Drukkerij en uitgeverij “Quibus Peccant Graviter” (Thomas Rap), tweede herziene druk, 24p. 23:14,5 cm. geniet. Met handtekening van Freddy de Vree. Bijgevoegd: krantenknipsel van een foto van Hermans voor zijn bibliotheek met als onderschrift ‘R.P. Anastase Prudhomme’.

(als Schrijver Dezes) Het evangelie van O. Dapper Dapper. Met een voorwoord van Willem Frederik Hermans
1973 Amsterdam, De Bezige Bij, Dummy van de eerste druk, enkel de eerste 19 pagina’s zijn bedrukt. 20:12,5 cm. Het compacte voorwoord van Hermans is in deze versie nog uitgebreid met de vermelding ‘*Het Evangelie van O. Dapper Dapper is een vervolg op De God Denkbaar Denkbaar De God*’

Waarom schrijven?
1983 Amsterdam, De Harmonie,
eerste druk, oplage 250 exemplaren,
uitgave ter gelegenheid van de
jaarwisseling 1983-1984, 30p.
20:12,5 cm. Cahiersteek met omslag.
Met opdracht:
“Om/ voor Freddy en/ Marie-Claire/
een goed jaar af te/ smeken van de
Goden./ Wim/ Parijs 3 feb ‘84”

Cascaden en Riolen
1986 Amsterdam, De Bezige Bij,
eerste druk, oplage 631 exemplaren, één
van de 31 Romeins genummerde luxe-
exemplaren op Hollands papier. 22p.
18,5:11,5 cm. Halfleder. Met opdracht:
“Voor Freddy de Vree,/ dit fragment,
nog/ niet Denkbaar, op een/ zonnige
dag in Parijs./ 28 januari 1986/ Wim”

INTERVIEW

Onderwerpen van gesprek
Door Hermans opgesteld resumé van
een aantal onderwerpen en vragen, ter
voorbereiding van een interview met
De Vree. Over tegenstanders, het ge-
luid van het vallen van een meteoriet,
Ter Braak als Nietzsche, Multatuli, Du
Perron, Kousbroek, Renate Rubinstein
en Mulisch. 3p. typoscript in doorslag
met aanvullingen in origineel hand-
schrift van de schrijver, op de achter-
zijde van computerpapier met hoof-
ding ‘OBSERVATIONS’. Geniet aan
4p. copie van typoscript met de door
De Vree uit Hermans’ onderwerpen
gedistilleerde vragen, enigszins neu-
traler gesteld, met opschrift “Voorb.
Bzzletin”. 30:21 cm.
Uit de tekst van Hermans:
‘1) Is het waar dat ik mijn tegenstan-
ders pest tot ze er dood bij/ neerval-
len?! Ik heb dat laatste horen beweren,
maar nog nooit zien gebeuren. Wel
waar is, dat, als/ ze zich tegen mijn be-
togen verdedigen met leugens, ik dat
niet altijd/ onweersproken laat./ Ook
dan ben ik de beminnelijkheid zelve.
Goedgemutst, opgewekt/ en met een
welgemeende kwinkslag hier en daar,
dien ik ze van repliek.’

‘Of de mislukte lyceïst Mulisch,
met z’n krankjoreme filosofische/
onzinturf, die waarschijnlijk alleen
door sommige echte filosofen met/
aandacht gelezen is (want dit is wel
het geval) omdat de turven van beter/
opgeleide filosofen toch meestal ook
onzinnig zijn.”
Met handgeschreven toevoeging van
Hermans:
“Kun je de vragen in tweevoud
sturen? Dan kan ik/ die bladen
verknippen en de vragen tussen/ mijn
antwoorden plakken.”

Persona
Originele kleurenfoto door W. F.
Hermans genomen van het televisie
scherm tijdens de uitzending van
‘Persona’ (BRT 17 november 1977).
Samen met Freddy de Vree en een
blonde dame aan tafel. 9:13 cm.
Met stempel van de fotograaf op de
achterzijde.

KATTEN

Wittgenstein in de mode
1967 Amsterdam, De Bezige Bij,
eerste druk, Kwadraatpamflet 35,
83p. 20:12,5 cm. Ingenaaïd. Met
opdracht:
“Voor Freddy de Vree,/ wiens kat
Wittgenstein/ heet,/ dit muisje dat
nu al een/ staartje begint te krijgen,/
dus dat komt goed uit./ Wim/
1 maart ‘69”

De liefde tussen mens en kat
1985 Amsterdam, De Bijenkorf,
eerste druk, 47p. 19:12,5 cm.
garenloos. Met opdracht:
“Voor Freddy,/ die zijnerzijds ook
wel/ een boekje over katten/ kan
opendoen./ Wim/ Parijs 23 maart
1985”

(Als Age Bijkaart) Roeping
1985 Bedum, Exponent,
afzonderlijke druk van het gedicht
Roeping, gelegenhedsuitgave naar
aanleiding van de eerste bijeenkomst
van het literair genootschap ‘De
rode kamer’, op de handpers gedrukt
door Menno Wielinga, die eveneens
de illustratie verzorgde. Oplage 100
genummerde exemplaren, één van
de twintig Romeins genummerde
exemplaren. 29:20 cm. Met opdracht:
“voor Freddy de Vree,/ met hartelijke
geluk-/ wensen voor z’n/ verjaardag
van/ Wim/ Parijs, 3 okt. ‘85”
Met bijgevoegd handgeschreven
briefje (16:12,5 cm.):
“Parijs 10 okt. ‘85/ Beste Freddy,/
Dit gedicht had ik je morgen willen
geven, nog voor je verjaardag, maar
van/ Frans Janssen hoorde ik dat je/ de
excursie naar Palais/ Stocklet niet kunt
meemaken./ Daarom stuur ik het je nu
maar./ Tot gauw ziens, hoop ik/ Wim”

Hermans met kat en hond
1987 Overijse. Drie originele
kleurenfoto’s van Hermans een
zwarte kat knuffelend. Op twee
foto’s uit deze reeks is bovendien
aan zijn voeten een Golden Retriever
zichtbaar. 10:15 cm.

KLOKKEN

1001 klokvaste verbindingen
Originele zwart-wit foto door
W.F. Hermans. Met stempel van
de fotograaf en datering ‘23 MAI
1984’. 11:15 cm. Met opdracht op de
achterzijde:
“Met, alsnog voor je verjaardag,/
onze welgemeende, zij het, vrees ik,/
niet geheel klokvaste gelukwensen./
Wim/ Parijs 17 okt. ‘84”

Clock Gate
Handgeschreven ansichtkaart
(‘Clock Gate, Youghal’) uit
Ierland, van Hermans en Geert
Jan Lubberhuizen aan ‘Ziggurat
Publishers’. “May 15, 1980” 10,5:15
cm.
“Dear colleagues,/ Here, in this
country are/ very good publishers
too./ Smoked salmon and whiskey/
are even better./ Wim/ Cornamona
Press Geert Jan.”

Een heilige van de
horlogerie. Roman
1987 Amsterdam, eerste druk,
219p. 20:12,5 cm. ingenaaid. Rug
met leesvrouwen. Bevat enkele
aantekeningen van Freddy de Vree.
Met opdracht:
“voor/ Freddy de Vree,/ een man van
de klok./ Wim/ Brussel 17 november
1987”

Gitaarvissen en
banjoklokken
1991 Amsterdam, Thomas Rap,
eerste druk, 67p. 21,5:15,5 cm.
Linnen. Met opdracht:
“voor Freddy de Vree,/
hooggevaardeerde stadgenoot/ van
de schrijver./ Wim/ Brussel 26 nov.
1991”

De Huntington
1991 Amsterdam, Frans A.
Janssen, fragment uit ‘Gitaarvissen
en banjoklokken’, gedrukt ter
gelegenheid van de zeventigste
verjaardag van Hermans, oplage
10 genummerde exemplaren, dit is
exemplaar nummer 4. 22:13 cm.
Cahiersteek. Met opdracht:
“voor Freddy de Vree./ liefhebber
van/ zeldzaam mooie boekjes/ Wim/
Parijs 1 sept. 1991”

MACHINES

Remington proef
Ongedateerd typoscript (2p.)
vervaardigd op een door Hermans
herstelde Remington schrijfmachine.
21,5:27,5 cm.
“WILLEM IS HEEL TEVREDEN
OMDAT HIJ VANDAAG ZIJN MA-
CHINE GEREPAREERD HEEFT./
HIJ KOCHT NAMELIJK OP DE
ROMMELMARKT EEN TWEDE
EXEMPLAAR VAN DEZE RE-
MINGTONMACHINE, ZODAT HIJ
ER NU EIGENLIJK DRIE HEEFT,
WAARVAN HIJ ER EENTJE DE-
FINITIEF GEKANNIBALISEERD
HEEFT!/ RRRRRRRRRRRRRRRR-
RAAAAAAAAAA”

Machines in Bikini
1974 Zandvoort, Eliance Pers, eerste
druk, oplage 100 genummerde
exemplaren, 20p. 22:14 cm. 20:12,5
cm. cahiersteek. Met opdracht:
“Voor Freddy de Vree,/ hem
aangeboden tijdens zijn/ bezoek
aan de door spierpijn/ geteisterde
schrijver/ Wim/ Parijs 14 mrt ‘75”

Machines in Bikini
1977 Amsterdam, Hollands Diep/
De Bezige Bij, 29p. ingenaaid. Met
opdracht:
“Voor Freddy en/ Marie Claire/
Parijs, 27.3.77”

Schrijfmachines – Capita
selecta
Bijdrage in Utopia nummer 8, het
schrijfmachinenummer, december
1977, 28p. 30:30 cm. Geniet.
Compleet met op het omslag
geplakt monster correctiepapier en
het los bijgevoegde vel Gimborn
carbonpapier (door Freddy de Vree
gebruikt voor een doorslag van een
handgeschreven brief). Met opdracht
in viltstift op het omslag:
“Voor Freddy en Marie-Claire./ nog
meer over/ schrijfmachines/ Wim/
Paris 1-2-78”

Willem Frederik Hermans’
schrijfmachineverzameling
1980 Amsterdam, Drukhuis, eerste
druk, oplage 20 genummerde
exemplaren en enkele op naam, dit
is exemplaar nummer 4, ‘dit boekje
is het resultaat van een cursus zetten
en drukken o.l.v. Ewald Spieker’.
23:15,5 cm. cahiersteek. Vage vouw
in omslag. Met opdracht:
“Voor Marie-Claire en Freddy
Ziggurat/ Parijs 2 juli 1980/ Willem
Frederik”

De schrijfmachine mijmert
gekkepraat
1989 Amsterdam, Thomas Rap,
eerste druk, oplage duizend
genummerde exemplaren, dit is het
nummer 2, 59p. 20:14 cm. Linnen
met omslag. Met gecorrigeerde
drukfout (‘fysiche’) in de eerste zin.
Met opdracht:
“voor Freddy de Vree./ deze muis
door de grote Ziggurat/ gebaard./
Brussel 16 dec. 1989/ Wim.”

Schrijfmachine verzameling
Drie originele kleurenfoto’s van
W.F. Hermans samen met Sylvia
Kristel voor zijn verzameling
schrijfmachines. Begin jaren
negentig, Brussel. Fotograaf: Freddy
de Vree. 10:15 cm.

De onversleten wandelaar
1994 Leiden, Burgersdijk &
Niermans, oplage 800 exemplaren,
één van de 750 gewone exemplaren,
14p. 10:6,5 cm. Geniet met omslag.
Met opdracht:
“een klein boekje/ voor Freddy de
Vree/ die grote boeken/ maakt./ Wim/
Brussel 20 dec ‘94”

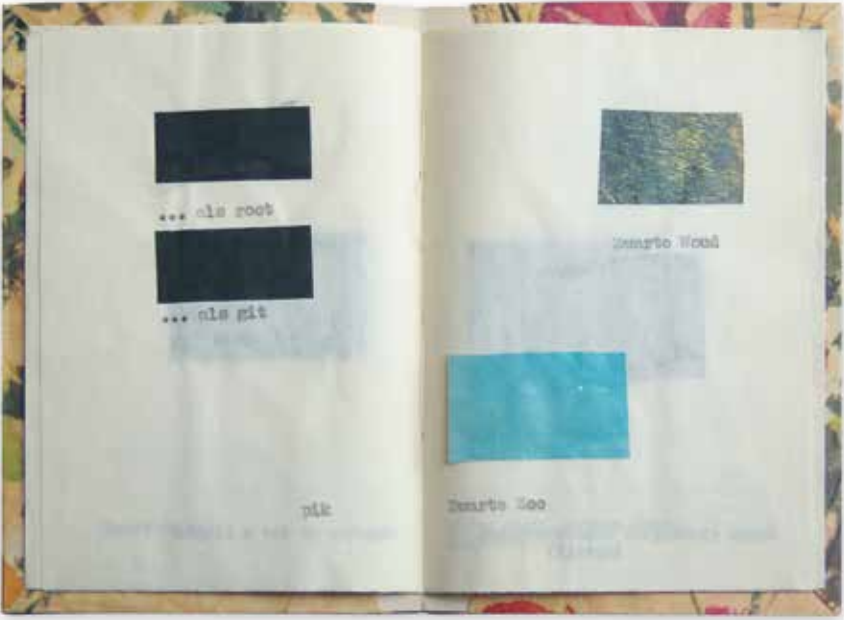
De Liefste Machine Ooit
Uitgevonden
1996 Dossier opening tentoonstelling
‘De Liefste Machine Ooit Uitgevonden.
Willem Frederik Hermans en de
Typemachine’ in het Scription, Tilburg
1996. Met de openingstoespraak van
Freddy de Vree in origineel handschrift
(15p. 30:21 cm.) en in typoscript met
correcties in handschrift (13p.)
Twee getypte brieven van Freddy de
Vree aan de directeur van Scription,
Rob Berkel. ‘Brussel 21 februari
1966’ (op briefpapier van ‘Radio 3’.
“Uit mijn correspondentie met Wim
(beter./ de zijne met mij) heb ik heel
wat opgediept/ over schrijfmachines.
Inmiddels zend ik U/ separaat een
stukje uit het/ gesprek dat Willem
Frederik Hermans in het/ Scription
voerde met de dames Cichos en
Bedski/ en de heer Van Thiel. Ik
hoop dat dit kan/ gespeeld worden als
afsluiting van mijn verhaal; het duurt
een minuut of twee maar/ zo hoort
men zijn stem nog eens./ Ik typ dit op
een Triumph Perfekt die al tien/ jaar in
gebruik was toen ik in 1966 (66) hier/
kwam werken.”
Zeven originele kleurenfoto’s van de
presentatie (10:15 cm.)
Bijgevoegd:
(Stef Jacobs) De Liefste Machine
Ooit Uitgevonden. Willem Frederik
Hermans en de Typemachine. 1996
Tilburg, Scription, 48p. 21:21 cm.
ingenaaid.

MANDARIJNEN

De Mandarijnenpers
1955 Groningen, De
Mandarijnenpers, Mandarijnen
op zwavelzuur No. 2, eerste druk,
oplage 500 genummerde exemplaren.
30p. 23:15 cm. ingenaaid met
omslag (licht verkleurd met een
klein scheurtje). Met het exlibris van
Freddy de Vree en een datum in diens
handschrift (‘14/6/62’).

Zwarte handel
(jaren zestig) Groningen, De
Mandarijnenpers, eerste druk, oplage
5 genummerde exemplaren (‘het is
niet in de handel’), dit is exemplaar
nummer 4, 16:11 cm. Surreële
onderschriften (als ‘De bollenvelden
te Hillegom, bezongen door Jules de
Corte’) bij meestal zwarte illustraties.
Getypt met ingeplakte rechthoekjes
zwart papier, waarvan er één met
een witte en een rode papierstip
overplakt, en twee rechthoekjes
uit gekleurd papier. Ingenaaid met
kleurig bloemetjespapieren omslag.
Motto:
‘Er zijn nu eenmaal omstandigheden
waaronder de werkelijkheid zeer
eenvoudig weer te geven is. Dr. W.F.
Hermans’

Mandarijnen op zwavelzuur
1963 Groningen, De
Mandarijnenpers, eerste druk, 231p.
26,5:24 cm. Ingenaaid. Cellofaan
op de rug gebroken. Met originele
collage ‘maillots à l’emporte-pièce’.
23,5:20 cm. (gemonteerd op karton).
Met opdracht:
“Voor Freddy de Vree/ Willem
Frederik Hermans”

Dank voor Mandarijnen op zwavelzuur

Anonieme fotomontage (zwart-wit) gebaseerd op een collage uit Mandarijnen op zwavelzuur. Vrouwelijk naakt met het hoofd van Freddy de Vree, stapt uit zee en betreedt een ‘strand’ van bh’s en ondergoed. Met handgeschreven brief van De Vree aan Hermans op de achterzijde. Over Mandarijnen op zwavelzuur, taperecorders in biechtstoelen en temperatuur en elektronen. 18 februari 1964. 17,5:12,5 cm.

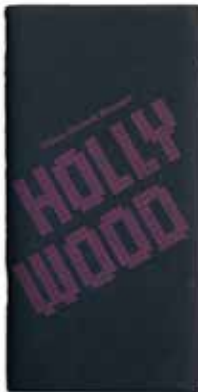
Mandarijnen op zwavelzuur

1970 Amsterdam, Thomas Rap, derde druk, 269p. 26,5:24 cm. Ingenaaid. Knikje in het boekblok. Met opdracht: “voor Freddy de Vree/ Wim/ 13 april ‘72”

(Als Schrijver dezes) Meditaties

1973 Haren, De Mandarijnenpers, eerste druk, 14,5:11 cm. cahiersteek. In zilverpapieren omslag. ‘Meditaties is een fragment uit Het evangelie van O. Dapper Dapper. Het is getikt met de 1428 OCR en op Oudejaarsavond 1972 door Ruprecht Hermans vermenigvuldigd op een antieke Dick Mimeograph, uit het eigen machinepark van de Mandarijnenpers. Deze publicatie, ingenaaid in Gauloisezilver, is bedoeld om de vrienden van de Mandarijnenpers een blijde boodschap te brengen.’ Gesigneerd door Ruprecht Hermans. Met opdracht van W.F. Hermans: “Gelukkig/ Nieuwjaar/ W.F.”

Hollywood.

1970 Amsterdam, Thomas Rap, in opdracht van de Mandarijnenpers, eerste druk, geniet. 16:8 cm. Met opdracht: “Voor Freddy de Vree/ die er ook geweest is/ W.F. Hermans/ 6 nov. 1970”

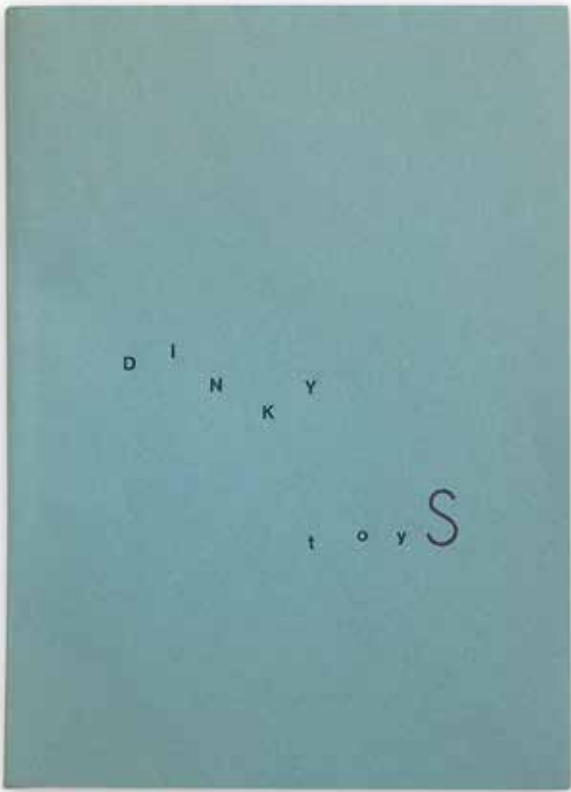
Mandarijnen op zwavelzuur

1970 Amsterdam, Thomas Rap, vierde druk, 278p. 26,5:24 cm. Ingenaaid. Leesvrouwen in het omslag. Met opdracht: “Voor Freddy de Vree/ bij zijn eerste opstijging uit/ onze Parijse flat./ WFH/ 20 dec ‘73”

DINKY TOYS

1976 Parijs, De Mandarijnenpers, eerste druk, 63p, 15:10,5 cm. garenloos. ‘DINKY TOYS is, in opdracht van De Mandarijnenpers te Parijs in de zomer van het jaar 1976 te Parijs getikt op een Olivetti Lexikon 90 en gedrukt op de geduchte vloeistofduplicator van De Mandarijnenpers, niet met gedenatureerde alcohol, maar met Eau Sauvage. Alle exemplaren zijn met de hand genummerd en sommige gesigneerd door de auteur. Dit is exemplaar N° 8’ De oplage bestond uit hooguit zestig exemplaren, elk exemplaar met een uniek omslag ontwerp. Met opdracht: “Voor de Sikkurat Pers/ van haar onvaeste concurrent,/ de Mandarijnenpers./ Parijs 6 oktober 1977/ WFH” Met ‘Sikkurat Pers’ bedoelde Hermans de bibliothele uitgeverij Ziggurat. De eerste uitgave van Ziggurat, W.F. Hermans’ *Bijzondere tekens*, verscheen in november 1977

Mandarijnen op zwavelzuur

1977 Amsterdam, Thomas Rap, vierde druk derde oplage, 278p. 26,5:24 cm. Ingenaaid. Leesvrouwen in het omslag. Met opdracht: “Pour Marie-Claire, la ziggurate/ et/ Freddy, le Ziggurat/ très amicalement du gardien/ de la Pagode des/ Mandarins./ Anvers, 14 décembre 1977/ WFH”

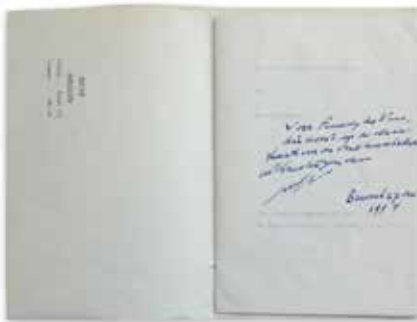
Mandarijnen op zwavelzuur, supplement

1983 Paris, De Mandarijnenpers, eerste druk, 107p. 26,5:24 cm. Ingenaaid. Rug verkleurd. Met opdracht: “Eindelijk gerechtigheid, ook voor/ Freddy de Vree/ van harte/ Wim/ Parijs 13 aug ‘83” Bijgevoegd: Verontschuldigungskaartje vanwege vertraging van het verschijnen van Mandarijnen op zwavelzuur, 29 november 1963. Voor de gelegenheid in 1983 naar Freddy de Vree gestuurd, met aangepaste titel (‘supplement’) en datum (‘9 aug. 1983’) in handschrift.

(Als Bijkaart) Vaerzen, Belgische en andere van de Boze Bijkaart

1994 Brussel, De Mandarijnenpers, eerste druk, nieuwjaarsgeschenk. 22:14,5 cm. cahiersteek. ‘Deze vaerzen van de Boze Bijkaart zijn op de IBM-bolletjesmachine type 96 met de letter COURIER 10 op spoed 12 geschreven en op de aloude vloeistofduplicator vermenigvuldigd in 25 exemplaren en getekend door de dichter’ ‘Fouten moesten onverbeterd blijven, omdat toebehoren voor vloeistofduplicatoren, in het bijzonder correctielak, niet meer leverbaar zijn.’ Gesigneerd met ‘Bijkaart’. Met opdracht: “Voor Freddy de Vree/ die nooit op de vlucht/ slaat voor de vulkanische/ uitbarstingen van/ WFH/ Brussel 27 dec/ 1994”

MULTATULI

110

Excursie naar Waterloo
zelfgemaakt kaartje van Hermans
over een geplande excursie naar
Waterloo, met een gereproduceerde
foto van Hermans (baby met
elektriciteitsstekker als hoofd),
gestempeld ‘W.F. HERMANS’.
“Paris, le 9 janvier 1976/ Mon cher
Freddy,/ Pourrait-on s’arranger de/
telle sorte qu’on visite Waterloo
pen-/ dant notre prochain séjour en
Belgique?/ Comme tu l’auras lu,
peut-être, le nom du/ beau père de
Multatuli figurait sur/ le socle du
monument commémoratif de la/
Bataille de W. J’aimerais aller voir
si c’est/ vrai et au cas affirmatif, en
prendre/ une photo.”
Bijgevoegd:
Twee originele zwart-wit foto’s
door Hermans genomen tijdens de
excursie naar Waterloo (met stempel
van de fotograaf op de achterzijde).
Freddy de Vree (fotograferend) en
Emmy Hermans op de parkeerplaats
aan de voet van het monument
(7:12,5 cm.) en Freddy de Vree en
Emmy Hermans gezien vanaf het
monument (7,5:11 cm.).

111

WFH met Franse Max
Havelaar
1992 Originele zwart-wit foto door
Jan van Impe, van Hermans op het
terras van café La Puce aan het
Brusselse Vossenplein. Hermans
poseert met een zojuist verworven
exemplaar van de Franse vertaling
van Max Havelaar. 17:11cm.

112

Slechte kritieken gaan nooit
verloren, goede ook niet,
sinds kort
1993 Amsterdam, De Bezige Bij,
eerste druk, 55p. 20:12,5 cm.
ingenaaid. Met opdracht:
“voor Freddy de Vree,/ een man aan
wie ik stuk-/ ken als deze graag te
lezen/ geef, sinds lang./ Wim/ Brussel
7 maart 1993”

OORLOG

113

Ik heb altijd gelijk
1951 Amsterdam, Van Oorschot,
eerste druk, 290p. 21:14,5 cm.
Linnen met omslag. Vlekje op de
zijkant van het boekblok.

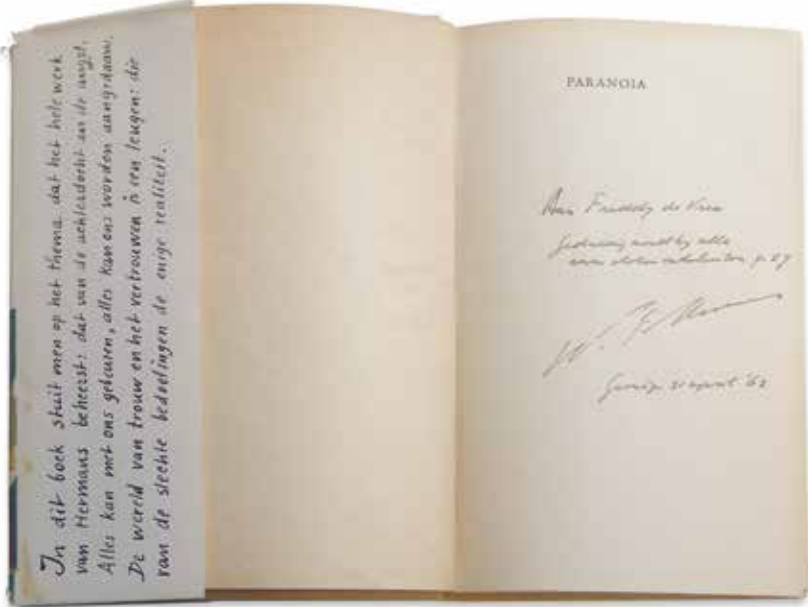

114

De tranen der acacia’s
1953 Amsterdam, Van Oorschot,
derde herziene druk, 370p. 21:13 cm.
Linnen. Met exlibris van Freddy de
Vree en een datum (‘18.IX.62’) in
diens handschrift.

115

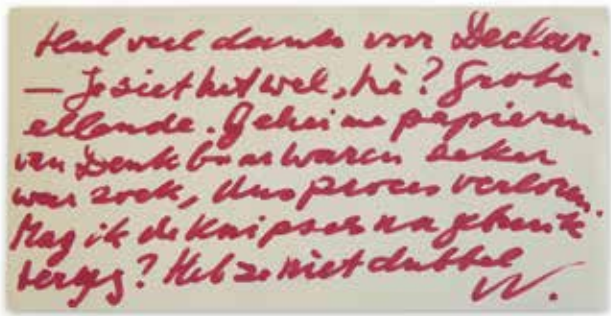
Paranoïa
1962 Amsterdam, Van Oorschot,
reeks De Witte Olifant, tweede druk,
194p. 20,5:13,5 cm. gebonden met
omslag (nogal gehavend en met
enkele verliesplekken). Met het
exlibris van Freddy de Vree en een
datum in zijn handschrift, ‘2/5/1962’
(wellicht de datum van lezing). Met
opdracht gedateerd op een extra
april dag:
“Aan Freddy de Vree/ Geduldig
moest hij alle/ zeven sloten
ontsluiten. p. 57/ W.F. Hermans/
Groningen 31 april ‘62”

116

Proces
Handgeschreven briefje, in rode
viltstift, ondertekend met ‘W.’ Op de
achterzijde in het handschrift van De
Vree gesitueerd: “juist na proces van
oorschot, begin april 64”
9:17,5 cm.
“Je ziet het wel, hè? Grote/ ellende.
Geheime papieren/ van Denkbaar

waren zeker/ weer zoek, dus proces
verloren.”

117

weverbergh
(halverwege jaren zestig)
‘Readymade’ look-alike portret van
Weverbergh, met getypt onderschrift
‘weverbergh’. Afbeelding van Göring
die gretig de Hitlergroet uitwisselt
met zijn Führer. 27:21 cm.
Bijgevoegd:
-Doorslag van een getypte brief
van Freddy de Vree aan Willem
Frederik Hermans. “antw 27 v 65”.
2p. 27,5:21,5 cm. Over Blokker,
Lubberhuizen, Weverbergh,
Themerson en Paul de Vree.
“zei lubberhuizen: “schrijf dan/
een boek tegen weverbergh, ik geef
het zo uit”. ajakkles. maar ik/ zou
hem op zijn woord kunnen nemen:
nl een verdere ontwikkeling/ in
de zaak weverbergh (ja, daar heb
jij baaaaaaaalen van): maurice/
roelants heeft enen open brief aan
achilles mussche geschreven, vooral/
tegen weverbergh, leus, en komma:
not my friends, sir.”
-Handgeschreven ansichtkaart
(grafmonument Da Costa) van
Hermans aan De Vree. Genua 28 sept
’65. 10,5:15 cm.
“Je lacht er misschien om, maar/
hoeveel hoogleraren in de Ned.
Letterkunde/ of leraren Frans te
Teralfene krijgen/ er iets ontroerends
op hun/ graf?/ Wim”

118

Paranoïa (Zweedse
vertaling)
1965 Stockholm, Norstedt & Söners
Förlag, vertaald door Brita Dahlman,
eerste druk, 212p. 20,5:13 cm.
onopengesneden.

119

Preamble / Manuscript in
een kliniek gevonden
1968 Amsterdam, Meulenhoff,
Cahiers voor Letterkunde, 31p.
22:14,5 cm. geniet. Omslag met
kleine scheurtjes. Met opdracht:
“Voor Freddy en Betty,/ houd je goed
in Iowa./ Wim/ 8 okt. ‘68”
(In 1968 nam Freddy de Vree deel aan
het International Writing Program aan
de universiteit van Iowa)

120

Bologna
Handgeschreven ansichtkaartje
('Bologna') uit Bologna. “20 mei
1976”.
“Wat ik je stuurde over Waterloo/
was een verbeterde versie./ Napoleon
kon Waterloo niet/ overdoen, ik
wel. Reken uit/ wie van de twee de
grootstse/ was.”

121

Loo-Lee
Een verhaal uit de bundel Moedwil
en misverstand, vertaald in
het Bahasa door Hazil Tanzil,
opgenomen in de bundel ‘Kisah
belanda sepanjang zaman Modern’.
1979 Bandung, Penerbit Djambatan,
samenstelling Piet Calis, 122p. 21:14
cm. ingenaaid met flappen. Met
opdracht:
“Freddy de Vree,/ Willem Belanda
Frederik/ Parijs 17 okt ‘79”

122

Mondelinge mededelingen
1987 Amsterdam, De Bezige Bij,
eerste druk, onafgesneden exemplaar
zonder het oorspronkelijk omslag,
maar door Hermans voorzien van
een gemarmerd papieren omslag met
getypt etiket op de rug. Met opdracht:
“voor Freddy de Vree/ in/
eigenhandige huisvlijt/ van de
auteur./ Wim/ Parijs 9 juni 1987”
Bijgevoegd:
Oorlog en literatuur.
1985

123

De zegelring

1986 Baambrugge, Grote Letter Bibliotheek, 102p. 22,5:16 cm. gebonden. Met opdracht: “Voor Freddy de Vree/ om het ook eens zonder/ bril te lezen!/ Wim/ Brussel 9 april 1987”

124

In de mist van het schimmenrijk. Fragmenten uit het oorlogsdagboek van de student Karel R

1993 Amsterdam, De Bezige Bij/ Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek, boekenweekgeschenk, 95p. 19:11,5 cm. garenloos. Met opdracht: “Voor Freddy de Vree,/ het eerste van 582000/ exemplaren,/ van de bewerker/ Wim/ Brussel 30 januari/ 1993

125

Madelon in de mist van het schimmenrijk. Fragmenten uit het oorlogsdagboek van de student Karel R.

1994 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, 131p. 20,5:13,5 cm. Linnen met omslag. Met opdracht: “voor Freddy, opdracht met/ wat hij zelf noemt, zijn ellen-/ dige pen, van ganser harte/ gegeven door de schrijver, die/ zich nochtans niet meester/ maakt van genoemd schrijf-/ instrument./ Wim/ Brussel 12 juli 1994”

126

Madelon zelf

Originele zwart-wit foto door Willem Frederik Hermans (met stempel van de fotograaf op de achterzijde. Kopie van de foto van Hermans samen met Madelon (jaren veertig). 12,5:15,5 cm. Met opdracht: “Madelon zelf, voor Freddy/ de Vree, die haar geroman-/ tiseerde geschiedenis met zo/ veel begrip gelezen heeft/ Brussel, 30 aug. ‘94/ Wim”

PARUS

127

Sade

Handgeschreven ansichtkaart uit Parijs (‘Tricycle’ collectie Musée des Arts et Métiers). 27 mei ’65. 10,5:15 cm.

“Trou-/ wens als Sade het niet geschreven heeft/ wie dan wel? Daarover zwijgt Lely./ Enfin. In welke complicaties stort/ zich de esseejst. Eigenlijk is een/ mensenleven te kort om één esseej dat/ volstrekt onaanvechtbaar is,/ over één auteur te schrijven, zeker over zo een/ als Sade. Ik leg mij gelaten neder bij de/ tekortkomingen van dat essay en schrijf/ elke dag aan mijn nieuwe roman.”

128

Carte de visite

Visitekaartje van ‘Mr & Mme Willem Hermans / 18 rue Théodule Ribot 75017 Paris’

8:13 cm. Staalstempeldruk.

129

Alliance Française

Handgeschreven kaartje (‘Dessin de Victor Hugo’) 30 Juin 1974 van Hermans en zijn vrouw aan De Vree. “Reçu à l’examen de/ l’Alliance Française avec/ mention ‘tres honorable’. Terriblement/ fier.”

130

Het lot van de schrijver

Getypte brief ‘Parijs, 22 december 1988’ 1p. 21:14,5 cm. Gesigneerd met ‘Wim’

“Ik ben door de telefoon misschien een beetje korzelig/ geweest. Intussen zijn onze wonden bijna geheeld/ en de zenuwen ook wat gekalmeerd.”

“Ik was zowat halfverwege (sic) de tweede versie van de au/ pair en haar treurig lot, toen het gebeurde./ Dezer dagen zal ik eraan verder moeten werken. Misschien/ heeft het lot van de schrijver een gunstige invloed op/ het hare.”

131

Combatief

Getypte brief met gestempeld brievenhoofd ‘Willem F. Hermans/ 86, Avenue Niel/ 75017 PARIS’, aan de bovenzijde vastgelijmd aan een ansichtkaart van

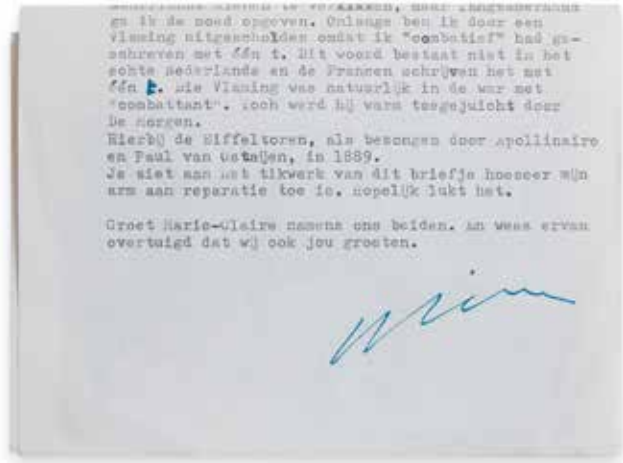
de Eiffeltoren. ‘Parijs, 15 juni 1989’ 1p. 21:15 cm. gesigneerd met ‘Wim’

“Beste Freddy,/ De ene zonnige ansichtkaart na de/ andere, door jouw goede zorgen verstuurd, wordt/ hier door de PTT afgeleverd, terwijl jij er zelden een/ van mij krijgt.”

“De zon schijnt hier trouwens ook wel eens. Zo kreeg/ ik gisteren de eerste dukproeven van mijn nieuwe/ opus AU PAIR.”

“Onlangs ben ik door een/ Vlaming uitgescholden omdat ik ‘combatief’ had ge-/ schreven met één t. Dit woord bestaat niet in het/ echte Nederlands en de Fransen schrijven het met/ één t. Die Vlaming was natuurlijk in de war met/ ‘combattant’. Toch werd hij warm toegejuicht door/ De Morgen.”

“Hierbij de Eiffeltoren, als bezongen door Apollinaire/ en Paul van Ostaïjen”

132

Au pair

1989 Amsterdam, De Bezige Bij, tweede proef 20 juli 1989, computerprint, 417p. 21,5:30 cm. gebonden in rood kunstleder.

133

Au pair. Roman

1989 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, 415p. 20,5:13,5 cm. Linnen met omslag. Omslag aan de achterzijde tweemaal gescheurd en gekreukt. Met opdracht: “Voor Freddy de Vree./ op zijn vijftigste verjaardag,/ een meid van 1m92 lang!/ Met de hartelijke gelukwensen/ van/ Wim/ Parijs 3 oktober 1989”

134

Parijse cafétafel

28 originele zwart-wit foto’s van Hermans en De Vree aan een Parijse cafétafel. Fotograaf: Zjoska Rektenwald. 1990 Parijs. 10:15 cm. Bijgevoegd: Freddy de Vree. WFH2SO4. Tweezijdig bedrukt affiche verschenen naar aanleiding van de gelijknamige tentoonstelling van Hermans archivalia uit de collectie van De Vree. 2000 Antwerpen, Demian, oplage 300 genummerde en door De Vree gesigioneerde exemplaren, in kartonnen koker met rode stempel ‘WFH2SO4’.

135

Na de val in de metro

1993 Parijs. Twee originele kleurenfoto’s van Hermans met mitella (maart 1993), één alleen en één samen met zijn echtgenote voor de collectie typemachines. 10:15 cm. Fotograaf: Freddy de Vree.

PIRATEN

136

Bijzondere tekens

1981 Aquadraat. Abominabel gedrukte fotomechanische roofdruk met aangepast colofon, oplage 50 exemplaren, dit is één van de 40 Arabisch genummerde exemplaren. Losbladig in map met sluitlint. 33:26 cm.

137

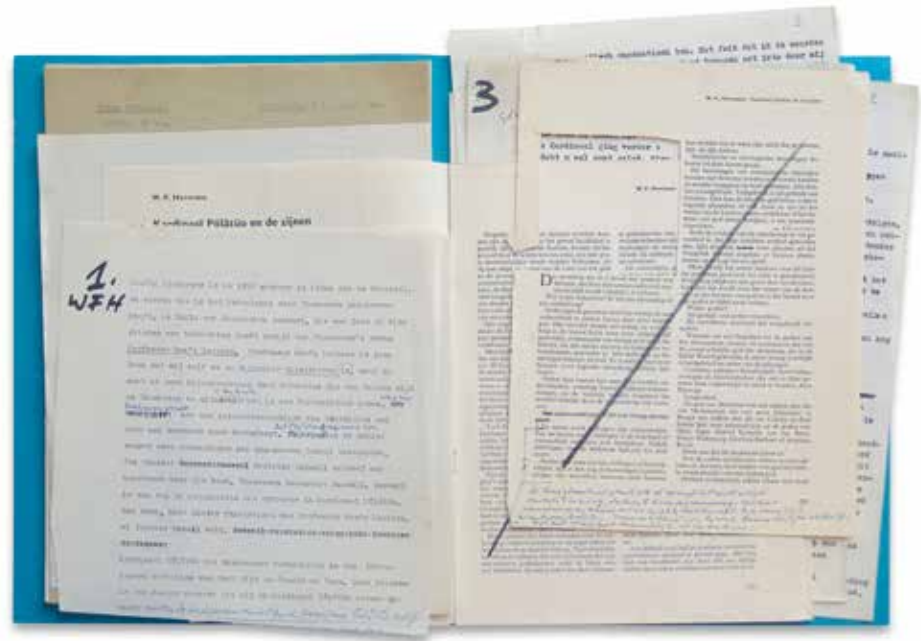
En toch... was de machine goed

1982 De Piratenpers. Afzonderlijke uitgave van Hermans’ debuutverhaal, oorspronkelijk verschenen in het ‘Zaterdagavond-bijvoegsel van het Algemeen Handelsblad’ van 6 april 1940. 16p. 20:13 cm. geniet.

RADIO

138

Dit blijft mij bij. Willem Frederik Hermans over Stefan Themerson. Dossier 1966 Brussel, BRT, Derde Programma, 18p. 29,5:21 cm. gestencild, oplage 15 exemplaren. Tekst van de radio uitzending van 13 maart 1966. Bijgevoegd: -Kardinaal Pölättö en de zijnen. Overdruk van een artikel van W.F. Hermans dat verscheen in De Gids nummer 10 van 1965. 11p. Uitvoerig bewerkt door Hermans met doorhalingen, montages en enkele toevoegingen in handschrift. Dit bewerkte artikel vormde de basis van de radiotekst.

139

Meedogenloze interviewer 1990. Twee originele zwart-wit foto's door Willem Frederik Hermans (met getypte titel en stempel van de fotograaf) 12,5:17,5 cm. Freddy de Vree met microfoon in de hand tijdens een radio interview op locatie. "1. Meedogenloze interviewer / 2. Zelfde interviewer, minder meedogenloos, heel begrijpelijk"

140

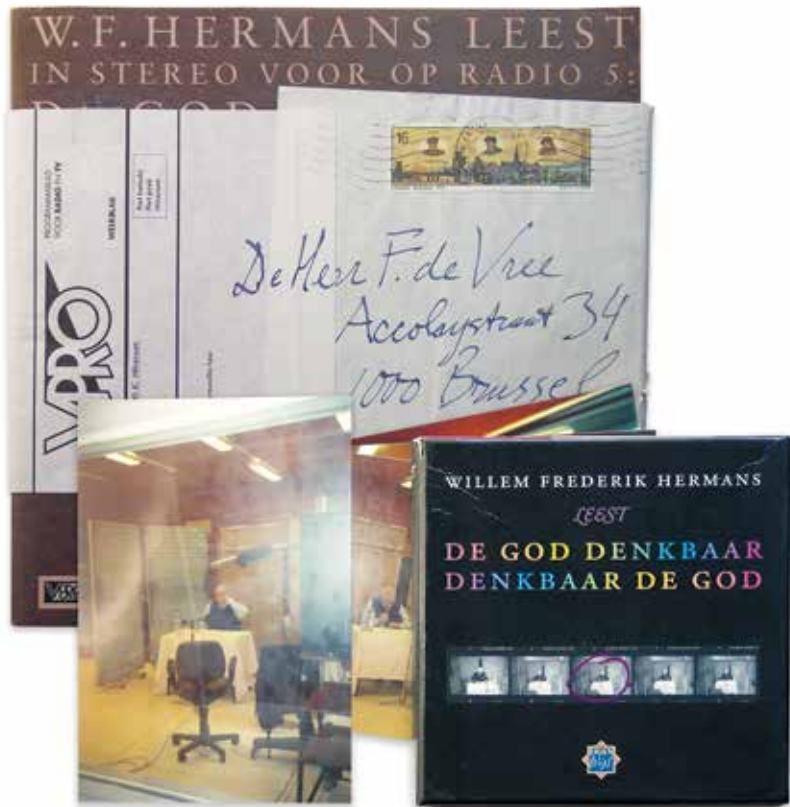
Vincent literator 1990 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, oplage 500 genummerde exemplaren, dit is nummer VII van de vijftig Romeins genummerde exemplaren. 45p. 20,5:13 cm. Linnen met omslag (licht verkleurd). Met opdracht: "voor Freddy de Vree./ om een radiogesprek met/ Vincent van Gogh te vervangen./ Heel hartelijk van/ Wim/ Parijs 28 april 1990"

141

Moedwil en misverstand. Novellen 1992 Amsterdam, De Bezige Bij, dertiende vermeerderde druk, 172p. 20:12,5 cm. Ingenaaid. Met opdracht: "Voor Freddy de Vree./ na een diep gesprek/ over Faulkner. Heel/ hartelijk van de schrijver/ Wim/ Brussel 15 sept. 1992."

142

Willem Frederik Hermans leest De God Denkbaar Denkbaar de God 1995 Hilversum, VPRO, vier cd's en een tekstboekje ('Jurassic Park bestond nog niet. Hermans over Denkbaar') in kartonnen overslagdoosje (licht gedeukt). Bijgevoegd: -VPRO gids van 31 december 1995, met een foto van Hermans (fotograaf Herman Selleslags) op de voorzijde en een artikel over de voorleessessie. Met door Hermans aan De Vree geadresseerde wikkelen en verstuurd uit Brussel. -Vier originele kleurenfoto's van Hermans tijdens de opnamen in de studio. 10:15 cm. Fotograaf: Freddy de Vree.

REIZEN

143

Ik ben het nieuwe symbool 1973. Zelfgemaakt kaartje met overwerkt krantenknipsel. Gesigneerd "WFH '73" "Goede reis!/ Wim"

144

De laatste resten tropisch Nederland 1969 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, één van de slechts dertig afwijkende exemplaren met blauwe schutbladen. 199p. 20,5:13,5 cm. Linnen met omslag. Ondanks lichte watervlekken op het linnen, twee minimale scheurtjes in het omslag en enkele pennenstreepjes van de hand van De Vree in de marge van de tekst, een mooi exemplaar.

145

The junior geyser Strokkrur Augustus 1982. Kaartje uit IJsland. 10,5:15 cm. "Het land zit vol gaten, waar/ soms wat uitkomt: stoom, mod/ -der, lava."

ROKEN

146

Reclame, kunst, en sluikreclame Bijdrage van Willem Frederik Hermans in Elsevier van 5 januari 1991, 4p. 28,5:21 cm. Twee losse bladen uit het tijdschrift. Met opdracht: "Hoe gaat alles?/ Ik rook nog steeds/ niet. Ik wou dat ik/ ook niet meer hoestte./ maar helaas.../ Hartelijk gegroet/ Wim/ Parijs 10-1-'91"

147

De laatste roker. Verhalen 1991 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste proef 4 juli 1991, computerprint, 254p. 21,5:30 cm. gebonden in blauw linnen.

148

De laatste roker. Verhalen 1991 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, 267p. 20,5:13 cm. Linnen met omslag. Met opdracht: "voor Freddy de Vree./ van een toekomstige/ kiekenfretter/ Wim/ Parijs 1 sept 1991" (Een kiekenfretter is de volkse benaming voor een Brusselaar.)

149

De laatste roker. Verhalen 1994 Den Haag, Stichting Uitgeverij XL, grootletter uitgave, 360p. 25:17,5 cm. Met opdracht: "Voor Sylvia en Freddy, ook/ grote lezers van kleine letters./ heel hartelijk van/ Wim/ Brussel 3 april 1995"

HET SADISTISCHE UNIVERSUM

150

Het sadistische universum 1964 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, 178p. 20:12,5 cm. Ingenaaid. Exemplaar met veel

gebruikssporen (leesvrouwen, schaafplekken) en door De Vree rijkelijk voorzien van strepen en aantekeningen. Met opdracht: “Voor Freddy de Vree/ van Willem Frederik H./ 30 dec ‘64”

151 Bericht uit Parijs
Kaartje van ‘Collège de Pataphysique’ (‘Ecole Technique Professionnelle de l’Immaculée Conception’) uit Parijs van Freddy de Vree aan Dr. Willem Hermans. Halverwege jaren zestig. Niet verstuurd.
“Hier in La Crèperie/ goed gegeten, naast mij/ 3 Hollandse meisjes: eten/ met van bloembollen/ gezonde glimlach/ konfituur als dessert/ op nieren met/ champignons = het/ sadistische universum”

152 Van Wittgenstein tot Weinreb. Het sadistische universum 2
1970 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, 237p. 20:12,5 cm. Ingenaaid. Klein knikje in het boekblok en breukje in het cellofaan aan de onderzijde van de rug. Met opdracht:
“Voor Freddy de Vree/ van Brussel naar Amsterdam/ - maar daar wonen ook/ domoren, hoor!// Hartelijk/ Wim/ 6 nov. ‘70”

STEMPELWERK

153 SPOED DRUKWERK
Origineel gestempeld kaartje, gesigneerd en gedateerd (1963). Als ansichtkaart verstuurd. 16:11 cm. Handgeschreven bericht inzake een afspraak aan ‘leestafel Américain’ op 14 april 1964.
“De boeken zal ik meebrengen. Je/ hebt er niets aan, maar dat/ zie je dan wel.”

154 Meilleurs Voeux
Gestempelde nieuwjaarswens, met smurfenstempels, op de achterzijde van gebruikt computerpapier, in rode passe-partout. Gesigneerd met ‘wfh’ en gedateerd (‘dec 1987’)

STRIP-TEASE

155 Susan Meiselas. Strip-tease forain
1976 Paris, Chêne. Fotoboek. 22:25,5 cm. garenloos. Gesigneerd door Susan Meiselas. Met inscriptie van Freddy de Vree: “Cadeau WFH/ 3-10-92”

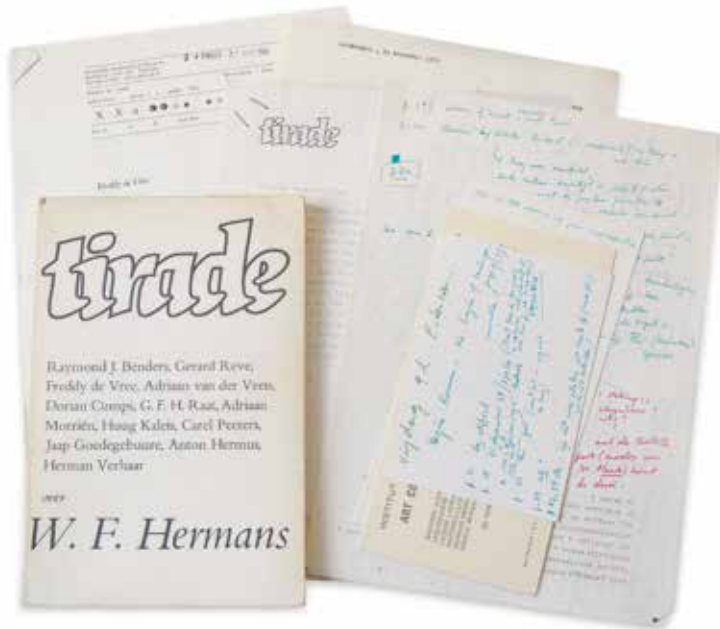

TIRADE

156 Tirade. Dossier bijdrage De Vree voor Hermans nummer Tirade
1981.
-Getypte brief van Jaap Goedegebuure. ‘Zoeterwoude, 12 mei 1981’ aan Freddy de Vree,

inzake medewerking aan Tirade 271 gewijd aan Hermans.
“Het idee om Hermans bij/ zijn zestigste verjaardag te eren met het bijzonder nummer/ is niet geboren uit de behoefte hem te kleineren of te bekladden. Dat sluit natuurlijk niet uit dat zijn oeuvre/ kritisch doorgeleefd mag worden.”
Met aangehechte doorslag van getypte brief van Freddy de Vree, waarin hij toezegt een bijdrage te leveren.

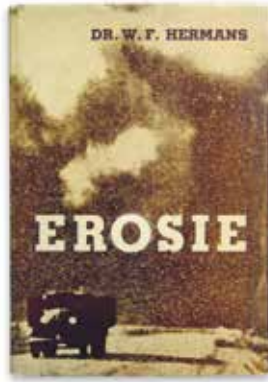
-Doorslag van een getypte brief van Freddy de Vree aan de voltallige redactie, na publicatie van Tirade 271, waarin hij zich distantieert van het nummer.
-Doorslag van een getypte brief van De Vree aan Goedegebuure, van 2 januari 1982.
“Dat het redactionele idee, Hermans te eren met een bijzonder nummer, inmiddels werd omgebogen naar het amalgaam van smaad en amateurisme,/ waaraan ik me via misbruik van vertrouwen medeplichtig verklaard zie,/ bleek pas na publicatie./ Een primeur in de wereldliteratuur mag het misschien wezen. Ik ken geen/ bijzonder nummer van enig tijdschrift gewijd aan Malcolm Lowry,/ Graham Greene, André Gide, noem maar op, waarin men een/ verzamelaar van stripverhalen het niveau van ‘klootzakkerigheid’/ van de jarige laat bepalen. Etc, enz./ Mag ik van de gelegenheid gebruik maken om te melden dat Van Oorscot/ bij mijn weten de enige uitgever is die slechts één bewijsexemplaar/ aan contribuanten stuurt... en géén aan Hermans.”
-Handgeschreven briefje van Herman Verhaar. 2 september 1981, op briefpapier van Tirade.
-Bewijsnummer Tirade 271
-Drukproef van de bijdrage van De Vree. ‘Over verbindbaarheid’. 13p.
-Tien pagina’s (op diverse formaten) kladhandschrift van Freddy de Vree, schematische opmaak van zijn bijdrage.

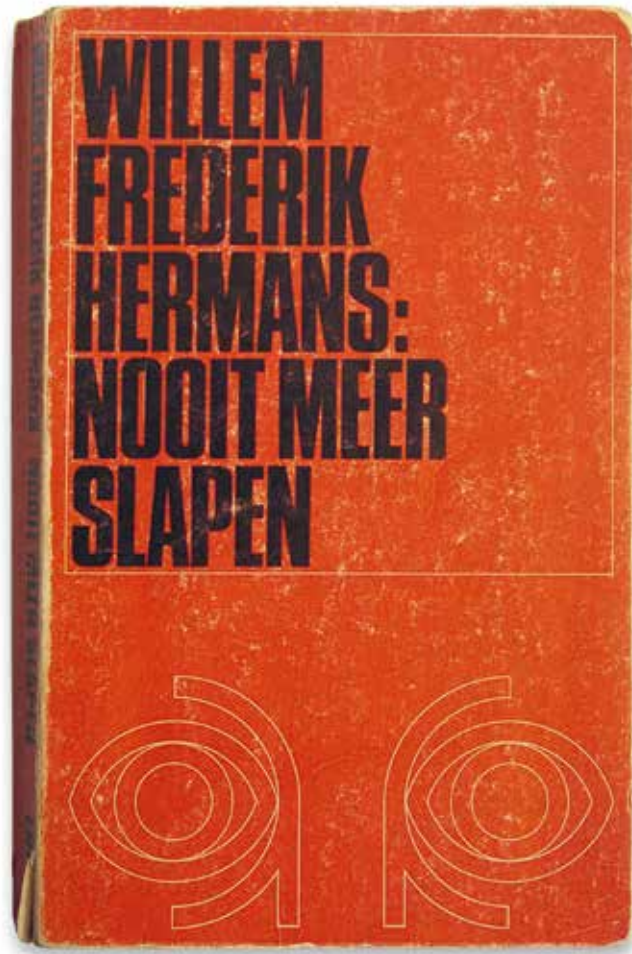
WETENSCHAP

157 Description et genèse des dépôts meubles de surface et du relief de l’Oesling
1955 Luxembourg, Service Géologique de Luxembourg, proefschrift, oplage 250 exemplaren. 94p. 31:23,5 cm. Ingenaaid.

158 Erosie
1960 Zaandijk, Uitgeverij Hejnis, eerste druk, 188p. 24,5:17,5 cm. Linnen met omslag. Met handtekening van Freddy de Vree en de vermelding ‘A’dam 2/70’.

159 Nooit meer slapen
1966 Amsterdam, De Bezige Bij, eerste druk, 249p. 20:12,5 cm. garenloos. Exemplaar met gebruikssporen (verkleurd, leesvrouwen en schaafplekken). Met opdracht:
“Voor Freddy en Betty/ NOOIT MEER SLAPEN/ niet doen/ Wim/ 22 feb ‘66”

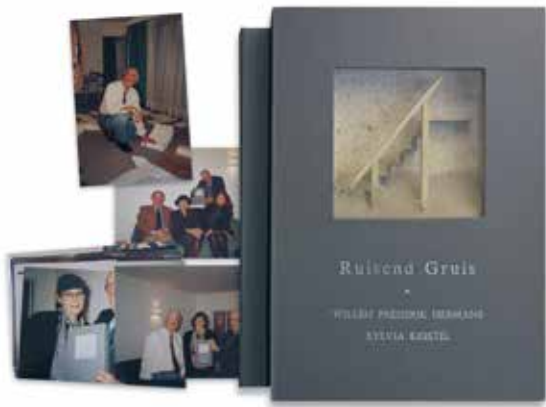

Nooit meer slapen
Handgeschreven brief (afschrift?)
van Freddy de Vree aan ‘Dear Wim’
over zijn bespreking van ‘Nooit meer
slapen’. ‘Brussel, 13 februari 1966’
1p. 27:21,5 cm.
“ik heb de indruk dat het zelfs beter
is dan De God, enfin, ik zit/ hier erg
onbeholpen te zoeken naar woorden
om een niet al te gekke/ uiting
te geven aan mijn enorm gevoel
van inferioriteit, voel me zelfs/
beschaamd om de ‘dear Wim’”

Een wonderkind of een
total loss
1967 Amsterdam, De Bezige Bij,
tweede druk, 224p. 20:12,5 cm.
garenloos. Leesvrouwen in de rug
en een knikje aan de bovenzijde
van het boekblok. Met opdracht in
tekstballonnetje op het omslag:
“Voor Freddy de/ Vree, deze
onverstandige/ openhartig-/ heden/
WFH 23-1-68”

Onder professoren. Roman
1975 Amsterdam, De Bezige Bij,
schone drukproef, 425p. 20:14 cm.
Linnen privé-band, met opdruk
‘W.F. Hermans Drukproef Onder
professoren’.
Met opdracht van redacteur Oscar
Timmers:
“9-9/ beste Freddy,/ verschijnt eind/
volgende week/ veel plezier/ O.”

Uit talloos veel miljoenen.
Roman
1981 Amsterdam, De Bezige Bij,
eerste druk, 293p. 20:12,5 cm. Rug
verschoten. Met opdracht:
“WFH/ Parijs 27 mei ‘81/ Op 29 mei
’81 gegeven aan/ Freddy de Vree,
die op holle/ muren klopt en dubbele
bodems/ ontdekt.”

(Emile Henssen) Willem
Frederik Hermans tussen
literatuur en wetenschap
Opgenomen in Het Oog in’t Zeil,
jaargang 9 nummer 2, januari
1992, 9p. 29,5:21 cm. Ingenaaid.
Met opdracht van Willem Frederik
Hermans:
“Met correcties van de beschrevene/
voor Freddy de Vree/ Brussel 9 feb.
’92/ Wim”
Bevat twee correcties in de noten.
De titel ‘Wieken staan in de molen’
werd doorstreept en van bijschrift
voorzien:
“Dit was/ Wittgen-/ stein in de/
mode./ De titel werd/ waar-/
schijnlijk/ door een/ grappen-/ maker
in de redactie/ van dat jaar-/ boek
veranderd”

Ruisend Gruis. Een fragment
Met vier handgekleurde tekeningen
van Sylvia Kristel. 1994 Amsterdam,
Thomas Rap, eerste druk, oplage
65 genummerde en gesigioneerde
exemplaren. Grafische verzorging
en bandontwerp van Freddy de
Vree. losbladig met linnen omslag,
in schuifdoos van groter formaat
met ingewerkt kijkdoosje achter
plexi (een trap met los zand).
Bijzonder boekobject. Dit exemplaar
bleef weliswaar ongenummerd en
gesigneerd, maar bevat als extra’s:
-Eenvoudige maquette van het boek
in viltstift door Freddy de Vree. 12p.
21:15 cm.
-Twee kleurenfoto’s (10:15 cm.) van
Freddy de Vree samen met Thomas
Rap, tijdens het collationeren van
Ruisend gruis ten huize van Sylvia
Kristel. (december 1994 Brussel)
-Vier kleurenfoto’s (10:15 cm.)
bij de verschijning van ‘Ruisend
gruis’ ten huize van Sylvia Kristel te
Brussel, december 1994. Hermans
samen met Thomas Rap/ Sylvia
Kristel met Hermans en het boek/
Freddy de Vree, Sylvia Kristel en
Hermans met het boek/ Thomas Rap,
Emmy Hermans, en Willem Frederik
Hermans met het boek.

ZIGGURAT

Bijzondere tekens
1977 Antwerpen, Ziggurat, eerste
druk, oplage 110 genummerde en
gesigioneerde exemplaren, dit is het
exemplaar ‘B, voor Freddy’ van de
10 geletterde exemplaren die buiten
de handel bleven. Losbladig in map
met sluitlint. 33:26 cm.

Le Roi des Belges et
le prince des Lettres
Originele kleurenfoto van Willem
Frederik Hermans en koning
Boudewijn tijdens de overhandiging
van het eerste exemplaar van
Bijzonder Tekens, ter gelegenheid
van de uitreiking van de Grote Prijs
der Nederlandse Letteren (1977) ten
paleize in Brussel 17,5:12 cm. Foto:
Mario Cianchetti. In passe-partout
met getypt onderschrift van Hermans:
“Le Roi des Belges et le prince des
Lettres présentent leurs meilleurs/
Voeux aux Ziggurats/ 1978”

Dood en weggeraakt
1980 Antwerpen, Ziggurat, eerste
druk, gedrukt in verglijdende
kleuren, oplage 60 genummerde en
10 geletterde exemplaren, dit is het
exemplaar B bestemd voor Freddy
de Vree. 25:17 cm. Linnen. Met
opdracht:
“Zo’n boek is nooit verschenen! Voor
Freddy de Vree/ Wim/ Antwerpen 22
oktober 1980”

ZUID AFRIKA

Het behouden huis en andere
verhalen. Met aantekeninge
deur Henriette Roos
1984 Pretoria/ Kaapstad, Academica,
194p. 21:13,5 cm. Ingenaaid. Met
opdracht:
“Voor (= Vir) Freddy/ Wim/ Parijs 29
nov. 1984”

Die slag by Magersfontein
Handgeschreven ansichtkaartje (‘Die
slag by Magersfontein’) uit Zuid-
Afrika. “Bloemfontein/ 21 maart
1983” 10,5:14,5 cm.
“Weet je dat/ hier hoge stapels Hugo
Claus/ in de boekenwinkels liggen.
Die boycot ook niet, blijkbaar.”

Suidafrikaantjies
1984 Potchefstroom, Ossewa Pers,
roofdruk, oplage 175 genummerde
exemplaren. 8p. 16:10 cm. geniet.

DE DEMIAN

IN- & VERKOOP VAN BOEKEN EN LITERAIRE ARCHIEVEN
WWW.DEMIAN.BE